

N Nr. 20

2. OKTOBERNUMMER 1942

Belgia 2.50 fr. / Böhmen-Mähren 3.— kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finland 4.50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 60 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 6 kuna / Nederland 20 cents / Norge 50 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 20 lei / Serbia 6 dinar / Sverige 53 öre / Sveits 45 rappen / Slovackia 3 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 20 kuruş / Ungarn 40 fillér / Sydsleiermark, Ostland 30 Pfg

Signal

Universitetsbiblioteket
i Tromsø

Lysgranater først!

*Dette skudd som avskytes
med kanonvøret i høyeste stil-
ling, er for det meste begyn-
nelsen til en nattlig
hurtigbåtkamp*

Ytterlige bilder side 8

PK-foto: Krigskorrespondent
Eichen

ZELLSTOFFFABRIK WALDHOF

Framstiller cellulose

av tre og papir av cellulose.

Bleket og ubleket sulfit- og sulfatcellulose stoffer for papir-, kunstfiber- og den kjemiske industri. Spesial- og edelcellulose (alkalisk behandlet cellulose).

Spesialpapir for innpakning, spinnepapir, papir for tekstilerstatning, råstoff for kunstlær, trykk- og skrivepapir.

HOVEDKONTOR: BERLIN

FABRIKKER I MANNHEIM - KOSTHEIM - TILSIT - RAGNIT

COSEL - OBER LESCHEN - KELHEIM - WANGEN - JOHANNESMÜHLE

DEMORALISERING

“Daily Sketch”: “Man har no i lengre tid tenkt seg at det tyske folks moral vil komme til å bryte sammen under det intensivere bombardement. Det vil man no gjøre et forsøk på”

Radio London: “Hvis Tyskland bukker under ved et indre sammenbrudd, er det høyst sannsynlig at innbyggerne i de tyske byer i vesten i ikke ringe grad vil bidra hertil”

De britiske flyvere hadde en natt bombardert en nordtysk by med spreng- og brannbomber. Et par dager seinere leste man en saklig og nøktern beretning om en mann i denne byen, som helt selvfølgelig risikerte sitt liv hin natt for å redde andre mennesker, som var brutt sammen under den svære vekt av en sprengt trapp, som han støttet med ryggen sin mens hans hustrubar en besvimt nabo ned over de gyngende trinn.

Huset rystedes i sine grunnmurer da sprengbomben rev husveggene fra hverandre. De av husets beboere som var i kjelleren var uskadt, de sto og lyttet etter detonasjonens gjenlyd, de så på hverandre og enhver visste i dette øyeblikk hva den andre tenkte på: Oppe i en av leilighetene var en mor blitt igjen med sine to syke barn. I lyset av en lommelampe så de sitt trufne, smadrede hus. En del av det sto enno, rakende opp av ruinhaugen, og nettopp i denne del av huset lå den leilighet som de alle hadde tenkt på. Veggene hadde slått dype revner. Trappen hang skjev og sønderrevet nedover. Den var bare et vrak av en trapp, men den var den eneste veg som førte til de tre mennesker som måtte befinne seg der oppe.

Da var det at den mann, som vi nevnte ovenfor, gikk bort til trappen og satte foten sin prøvende på de nederste trinn for å se hva den dudde til. Trappen gynget, kalk drysset ned i en støvsky, løse mursteiner fulgte etter. Da ble mannen oppmerksom på at trappen i mannshøyde behøvde en støtte, da vilde den kanskje bære. Han var kanskje fra byggefaget, i hvert fall forsto han seg på den slags, men det sier beretningen intet om. Kona hans som sto ved siden av, visste hva han mente, da han gikk bak trappen og stemte ryggen imot den. Så, sa han bare. Hun gikk så oppover trappen. Hun nådde fram til en korridor og over stein og takrester inn i den leiligheten hvorfra hun hørte klagende stemmer. Taket i værelset var styrtet sammen, foran sengen lå den besvimte kvinne. Først tok hun begge barna, slepte dem over korridoren og bar dem nedover trappen. På de gyngende trinn merket hun hvorledes trappens fulle vekt hvilte på hennes manns skuldre. En gang til steg hun oppover. Da hun kom tilbake med den besvimte mor, sto hun først et øyeblikk nølende med sin

tunge byrde før hun tok det første skritt nedover. Enno sterkere enn den første gang følte hun no hvordan trappen svaiet og så at de lange revner i veggene vidde seg ut. Nede sto mannen og stemte seg imot trappens vekt. Med hvert skritt som kona hans kom nedover trappen, ble den lasten han bar stadig tyngre. I dette øyeblikk var han kanskje klar over at det ikke gas noen redning for ham og at det bare gjaldt å holde ut en overmenneskelig anstrengelse. Ingen vet hva han egentlig tenkte på i dette øyeblikk, han sa intet og ga ingen lyd fra seg, han bar stumm den last som kom nedover trappen. Da hans kone var kommet til det nederste trinn, styrtet trappen sammen over ham og rev mursteiner og bjelker med seg. Den neste morgen trakk man fram liket hans av ruinene

*

Det kan kanskje her synes å være mindre viktig å fortelle om et piano som under et flyangrep på Köln ved lufttrykket av en sprengbombe ble slynget fra et værelse i en leilighet og ned på gata. Men i beretningene fra det bombarderte Köln var det gjentatt tale om dette piano, fordi det var en egen historie forbundet med det som vel kan være verd å berette. Det dreiet seg ikke om et særlig verdifullt piano, det var et instrument som det finnes hundrevis av i husene i de tyske byer, for musikk er jo meget utbredt i Tyskland, ikke bare i konsertsalene og i musikkakademiene, men snart sagt i hver manns hus. Det piano som det her er tale om, kunde kanskje ha vært kjøpt eller arvet for ti eller tyve år siden. Man spilte på det, om kvelden og om søndagene, lystig eller klassisk musikk, barna klimpre med sin harde og hakkede rytme skalaene og de første takter på det — og så hendte det pianoet noe usedvanlig hin angrepsnatt i Köln. En bombe eksploderte like i nærheten, sprengte husveggene og kastet pianoet ut i gata på en kalk- og steinberg. Kölnerne hadde det ikke så liketil den natta, på mange kanter ble deres vakre by satt i brann og ødelagt. Men de lot seg ikke underkue av skrekken og det fortelles at midt i hagen av granatsplinter, i skjæret av de brennende hus, så en kølnar pianoet stå der på gata. Han gikk bort til det, og omgitt av ruinhauger spilte han den gamle Kølnervise: „Det er no alltid gått bra.”

Symbolsk dåd

I ungdommelig følelse av overstrømmende kraft satte fjelliegerne kronen på sine prestasjoner i kampen om Kaukasus med en symbolsk dåd: de besteg den høyeste topp av det 5630 meter høye Elbrus. Bildet viser ridderkorsinnehaver, premierløytnant Spindler, en av lederne for foretagendet, etter nedstigningen. Den kjente tyske alpinist har tatt av seg ansiktsmasken med surstoffapparatet og unner seg en hvilepause. Bak ham står Elbrustoppen med den karakteristiske toppsky, som dannes av vinden, der stiger opp langs skråningen

Foto: PK-krigskorrespondent Kintscher

KAUKASUS

Nedenstående kart gir et bilde av det område mellom Svartehavet og det Kaspiske hav, om hvilket hele verdens interesse konsentrerte seg på seinsommeren og høsten 1942 under den tyske forsvarsmakts framrykning. Navnene Kertsj og Rostov minner oss om de store slagene, som åpnet portene for forsvarsmakten til innbruddet i Kaukasusområdet. Industriområdet Stalingrad ved det siste Volga-kne, nord og sør for dette Volga- og Ergenihøydene, det uhyre store delta ved Astrachan, boretårnene på oljefeltene ved Baku og rørslangene nord og sør for fjellene til Maikop, Tuapse og Batum, bynavnene, jernbanelinjene som fører fra Kaukasus og havene mot nord inn i det indre av Sovjetunionen, passvegene som er brutt gjennom fjellmassene, med en energi som bare meget store mål kan utløse — alt dette lar oss ane betydningen av kampene om Kaukasus. De små flaggene på kartet viser retningen av den fase i kampen, med hvilken den tyske forsvarsmakt begynte sin framrykning i Sovjetunionens sørligste del. På side 30 i dette nummer bringer vi en beretning med mange enkeltheter om Kaukasus' karakter og vesen: „En slå fra hav til hav.“

Tegning K. F. Brust

nesj
Stalingrad
Posemkinskaja

Don-Volga-høyden

Vikolskøje
Dubovka

0 100 200 300 Km

Ergeni-høyden

Zarev
Achtuba

Volga

Maatsinaja

Charabali

Jemotajevsk

Seliffanoje

De Lachtan

Astrachan

Manytsj-sjøen

Petrovskoje

Pjotigorsk

Budjennovsk

Kuma

Brianskoje

Kistjar

Grosnyi

Kasbeck 5043

Drachonikidsos

Machatsj Kala

Brinaksj

Katusji

Kaspiske hav

Passveg

Georgiske hærvet

Derbent

Achtv

Siemacha

Baku

ura

n

Erivan

evanga-sjøen

Kura

Nucha

Kirovabirdabad

Ordabad

Lenkoran

Astara

Täbris

IRAN

Urmia-sjøen

Veg til Persiabukta
1200 km

Kasvin

Teheran

↑ Den slovakiske hurtige divisjons soldater i kamp på en maismark. Det falt skudd på den gjennomskjete maismark, som må renses for fiender. En underoffiser i „rensings“-troppen er kommet til ved ropet fra en såret kamerat og bærer ham gjennom den manns-høye mais til saniteten, som yter ham første hjelp ↓

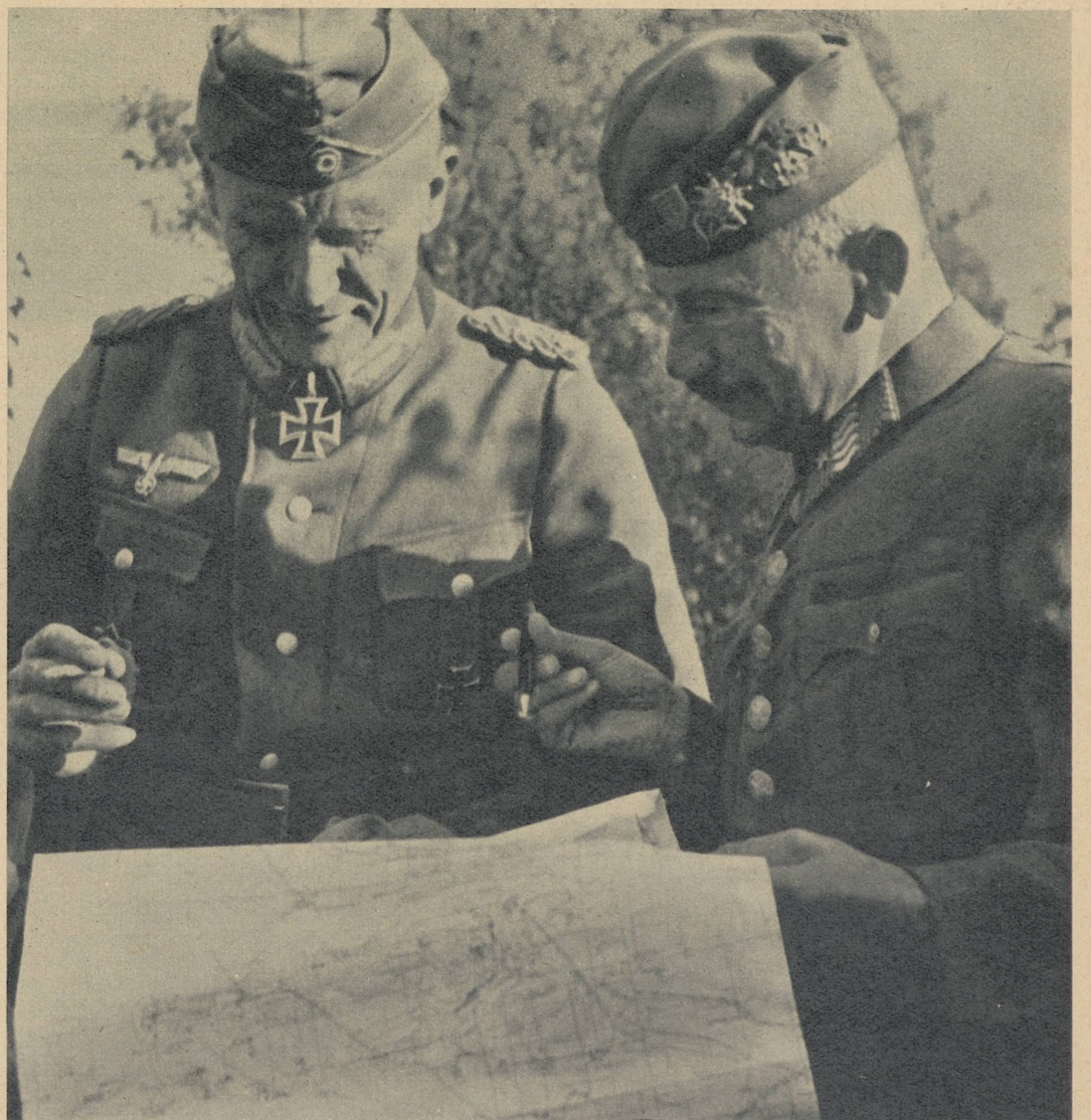

Slovakisk infanteri på frammarsjvegen. Den unge forsvarsmakt til det lille folk mellom Hohe Tatra og Donau kan se tilbake på en rik soldattradisjon. Slovakiske soldater sto allerede i prins Eugens hærer — dyktige og prøvede

Tatras sønner ved Kaukasus

„Signal“ hos den slovakiske hurtige divisjon på østfronten

P. K.-Fotos: Krigskorrespondent Pabel

General Turanec, kommandanten for den slovakiske hurtige divisjon — utmerket med ridderkorset — drøfter den foreliggende situasjon med general Kirchner, kommandant for et tysk panserkorps. De slovakiske forband hadde som flankesikring for de tyske forband en framifrå andel i framrykningen mot Kaukasus

Slovakenes taktiske tegn. Det slovakiske nasjonaltegn er med sine tre buer under dobbeltkorset et symbol på Slovakias tre høydedrag Tatra, Matra og Fatra, og viser divisjonen vegen

Et underlig møte. Føreren for en forpostavdeling støter ved en terrengekognosering på de første kirgisere

Framover!

FINSKE OFFISERER

Den lille finske armé har med sin tapre kamp mot bolsjevismen rettet verdens øyne på seg. Forfatteren av følgende artikkel, som har oppholdt seg lenge ved den finske front, undersøker årsakene til de finske resultater, han viser heltefolkets mentalitet og samhörigheten mellom offiser og mannskap og skildrer offiserskorpsets utdannelse

Undertiden når de finske soldatene sitter ved bålet eller i tilfluktsrommene, forteller de om offiserene sine. Sannsynligvis gjør de ikke det på annen måte enn soldatene overalt i de kjempende arméene — med unntakelse av de bolsjevikkiske troppene som i sin avstumpethet ikke har noe å si om sine sjefer. Og undertiden sitter de finske offiserene sammen med soldatene sine ved bålet, uten at den rolige samtalen derved blir avbrutt. Engang hørt jeg en soldat spørre majoren sin: „hvorledes har De hittil kunnet unngå å bli såret, hr. major? Ofte går De oppreist framover når vi andre søker etter en aldri så liten dekning. Plutselig ligger De der, og vi tenker alle at no er det slutt, og så reiser De Dem like all right igjen og sier helt rolig: „Det er da ingen vits i å spendere all den skytingen på meg!“ ja hvorledes får De det til, hr. major?“ Majoren smilte og sa: „Jeg vet det ikke selv. Jeg tror, jeg er vel meget feig. Men det kan man dårlig venne seg av med.“ Soldatene ved bålet brølte av latter. Majoren deres har laget den beste vitsen i denne krigen. Den blir diskutert i ukevis ved bålet. Man spør i fullt alvor om det er mulig å gå fram slik mot fienden av feighet, for finnene er alle befengt med et snev av filosofi og vil vite det helt sikkert. Men til slutt sier en: „Har dere ikke sett det lure ansiktet hans?“ Og alle ler igjen over majoren. I bataljonen heter han „Feigingen“, men når en sier det, da ler den andre eller han sier: „Vi skulde gjerne hatt flere slike „feiginger.“ Eller: „Hvis det er feighet, hva er da mot?“ Ingen kan avgjøre det. En eller annen sier salomonisk: „Vi vil vite det når vi er ved Kvit-havet...“

Vegen til død

Denne bemerkning av majoren røper meget av den finske mentaliteten ved fronten. Selv om mange synspunkter i den finske armé hva angår utdannelse og taktikk røper sin tyske opprinnelse og framfor alt forteller om finske offiserers utdannelse i den første verdenskrigens tyske armé, så er dog finnen annerledes enn tyskeren, det finske landskap, altså også slagfeltet, er annerledes, og like så er den finske mentaliteten en noe annen. Disse tre avgjørende kjensgjerningene i tilfelle av en krig ble også i rette tid forstått av de finske offiserene, som er uforbeholdent begeistrede for den tyske arméen, og deres erfaringer ble tillempet tilsvarende. Den nuværende finske arméen med dens fremragende kampdyktige tropper og dens fortrinlige aktive og reserveoffiserskorps er resultatet av den riktig anvendte erfaringen.

Teoretikere og ødemarkoffiserer

I offiserskorpset skjelner vi tydelig de tre vesentlige typer av offiserer: Den praktiske frontoffiseren, teoretikeren og den nuværende eller framtidige stabsoffiseren, som i seg forener teoretiske og praktiske evner på en fullendt måte. Sjeldnest i den finske arméen er den rene teoretikeren. En liten armé har riktignok like så nødvendig bruk for spesialister som en stor armé, men den forlanger stadig av spesialistene den brede erfaringen som selvfølgelig forutsetning, og derfor finner vi på finskefronten også krigsakademilæreren eller den kjente militærforfatteren som bataljons- eller regimentssjef. Å utnytte selve teorien synes endog å være de fleste finske taktikeres og teoretikers streben på andre militære områder. Frontenes forskjelligartethet gir også tilstrekkelig rom herfor og likeså dynamikken i den finske krigføringen, som på forhånd ikke har noe stivt ved seg, men tilpasser seg elastisk til anledningene og forutsetningene. Dertil kommer at bataljonsjefen ofte er helt henvist til seg selv og må treffe beslutninger av taktisk eller endog strategisk rekkevidde.

Disse fordringer oppfylles imidlertid den finske armés særlig praktisk begavete frontoffiser. Den finske soldaten utmerker ham ofte med ærestitelen jeger- eller ødemarksoffiser, og den der som sjef for troppene sine, man kunde nesten si, blir nevnt med ærefrykt av soldatene sine, han får vite at han hører til de finske frontoffiserens elite. Denne ærestitel bærer også mange reserveoffiserer. Det er menn som er ganske særlig fortrolige med det for Finland typiske kampterrang. De forstår å tyde alle tegn og spor i skogen, og finner instinktmessig den beste overgangen over enhver elv, har de skarpeste øynene og den sikreste følelsen for den riktige innsatsen, formår å dra til byen på permisjon, er alltid hos soldatene sine og har alltid hjerte for dem. For det meste er de dyktige skiløpere og sportsfolk, de forstår å fiske laks og å gå på bjørnejakt, å lokke bolsjevikkene i en felle og er utrolig herdete. Fordi finnen har denne hardførhet fra naturen av, forutsetter han den også hos sine offiserer i felten. Slike egenskaper er kanskje også nødvendige i andre arméer, men kampterranget stiller ikke alltid så harde krav som de finske skogene eller Karelenes ødemarker gjør det om vinteren. Den finske offiseren har den fordel at han allerede i fredstid kan forberede seg på slike prestasjoner og på sine spesielle kampoppgaver, for han vet hvor han må forsvare fedrelandet sitt, men denne selvfølgelig prestasjonen stopper ikke med offiseren og den

kjempende fronten men omfatter også generalen. Tallet på ødemarkoffiserer er, fra fenrik til general, overordentlig stort, og tallet på de offiserene som ikke har de samme gåvene for skogkampen, fordi de hittil har tilbrakt sitt liv i Finnlands byer og fjernet fra skoger og sjøer, er tilsvarende minimalt, for om finnen også bor i byen, merker han dog alltid trangten til sjøen og skogen.

Skarp uttaking

Det er ikke lett å bli general i en liten armé. Uttakingsprosessen er skarpere enn i en stor armé. Der kreves de største evnene og kunnskapene i de høyere kommandostillinger. Den intime forbindelse med den praktiske ledelsen av tropper i enhver nødvendig form er forutsetningen hos enhver offiser, likegyldig i hvilken retning begavelse og erfaring går. Sjefen for divisjonsstaben, konstanterer man undertiden, vilde være verdig en betydeligere oppgave. Men man må la seg belære om at i det finske krigsområdet må ofte divisjonen overta den funksjonen som et helt armékorps utøver på andre fronter. Oppgaven forskyver seg altså, den går meget mer i detaljer enn i andre divisjonsstaber. Der må regnes taktisk med hver enkelt mann og atter med spesialgrupper i hvert kompani. Stabssjefen er fullt klar over sine ansvarsfulle oppgaver, som undertiden går langt utover en divisjons oppgaver. Alle de generalene jeg lærte å kjenne i den finske arméen, bar forøvrig 27, jegers- tegnet fra den første verdenskrigen, var altså utstyrt med den tyske armés omfattende krigserfaringer som grunnlag for deres dyktige troppeledelse i eget land.

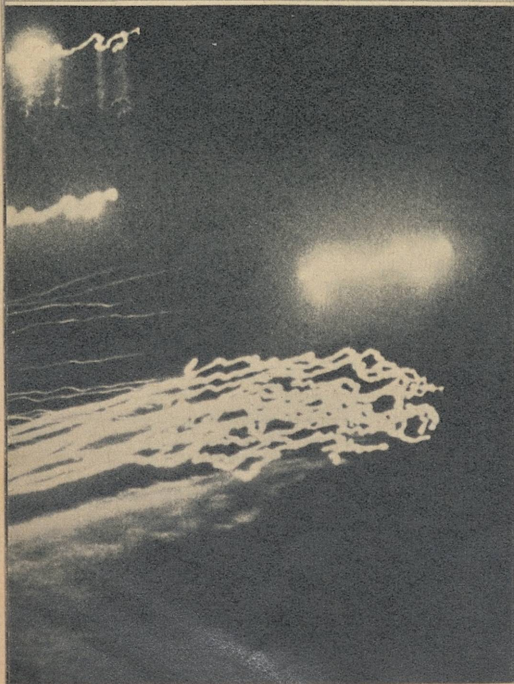
Den finske arméen mangler ikke den kjekke, alltid glade fenrikken, den tapre, beslutsomme unge karen, som er med på alle patruljene og den mangler ikke den krigserfarne, høyt fortjente reserveoffiser. Den finske soldaten stammer overveiende fra de finske skogene, er som fløter, bonde, tømmerhugger og industriarbeider en mann som er fortrolig med landskapet og som også i fredstid tjenestegjør i skyddskåren, akkurat som offiseren. Derav kommer samhörigheten mellom offiser og menig, som økes ytterligere ved at den finske soldaten er utstyrt med beskjedenhet og takt og at han i sin foresatte ser den dyktige lederen og hjelpsomme og erfarne kameraten.

Mannerheim

Uten dette fortrinlige menneskemateriellet og uten dette utmerkede samarbeidet vilde heller ikke de finske prestasjonene i krigen være mulige. Denne harmoni mellom mann og oppgave fortsetter opp i de høyeste stillinger. I marsjalen av Finnlands hovedkvarter bærer de fleste offiserene den forreste fronts utmerkelse, og den finske forsvarsmakts stabssjef, general Heinrichs, går samtidig for å være en av de tapreste frontoffiserene. Men marsjalen av Finland, friherre Mannerheim, er forgudet av alle sine soldater. Bildet hans henger i hver provisorisk bunker og i hvert hus i Finland. Han personifiserer et lite folks tro på sin sterke, uovervinnelige armé og dermed på den rettferdige freden for Finland. Finske offiserer, eksemplariske med hensyn til det personlige og ytelsene, vil sikre den sammen med de tapre soldatene sine.

Dødelig fyrverkeri

En tysk konvois sikringsfartøyer i Kanalen har oppdaget engelske hurtigbåter. Det strålende magnesiumslys fra lysgranatene (se tittelbildet) gjør fienden synlig for noen minutter og så hamrer allerede lysspor-ammunisjon ut fra alle kanoner mot fienden, før han kan kaste sine torpedoer. De lysende streker på øverste bilde skriver seg fra skudd fra båten, hvor krigskorrespondenten sto, mens lyssporene på bildet nedenfor, der virker som ildklør, stammer fra skuddene fra en annen tysk båt. PK.-Fote: Krigskorrespondent Eichen

Feltmarsjal
C. G. MANNERHEIM

„På grunn av Deres glimrende militære bedrifter får De æresplassen som den største soldat i vår historie“

(Av Finnlands lykkønskingsadresse til dets marsjal på hans 75 fødselsdag)

Englendernes 4. landgangs- forsøk:

DIEPPE

Første forsøk den 28. 3. 42. i St. Nazaire strandet
etter 3 timer
Annet forsøk den 23. 4. 42. sør for Boulogne strandet
etter 8 minutter
Tredje forsøk den 4. 6. 42. ved kanalkysten strandet
etter 30 minutter

„Signal“ har berettet om de tidligere foretagender og forteller idag også om foretagendet Dieppe eller foretagendet „Jubilee“, som det kalles i det engelske hovedkvarters hemmelige akter. Det kan være at der vil bli gjort nye forsøk på å opprette en annen front eller med mindre eller større støttropper å bevise viljen til å gjøre det. Det kan endog være at et slikt forsøk en dag vil gi bedre resultat i begynnelsen enn hittil. Men på hellet i begynnelsen vil der bare følge et desto hardere nederlag.

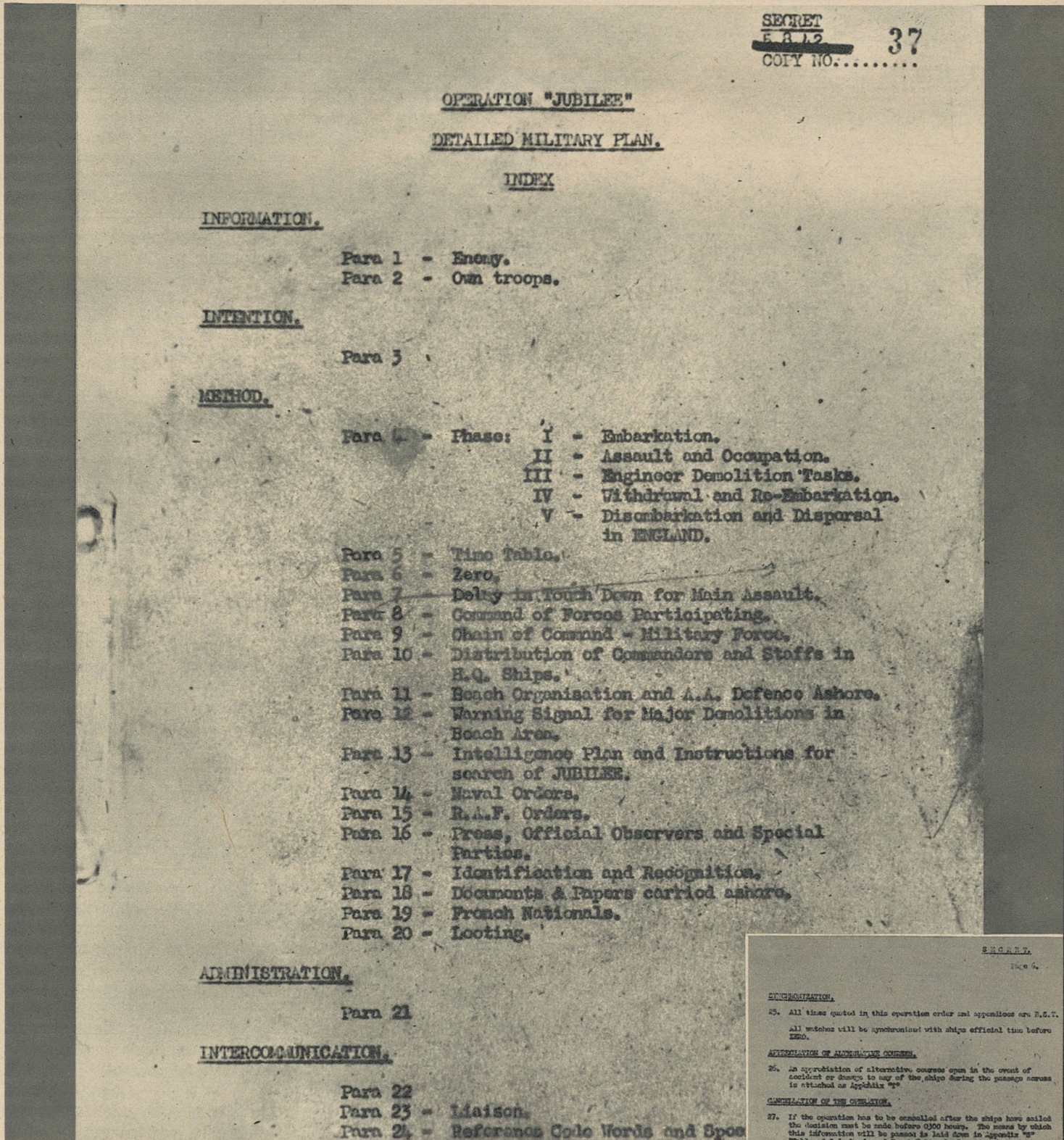
Foretagendet „Jubilee“ er blitt forberedt gjennom ti måneder. Der ble bygd nye panservogner og mannskaps-transportfartøyer med landgangsstiger, og man ekserserte i månedsvis i et terreng som man mente svarte til det i Dieppe. Den 19. august klokken 6 morgen satte den første kanadiske soldaten foten sin på fransk jord. Klokken 2 om middagen hadde foretagendet strandet.

En flotilje som var brakt fullstendig i forvirring, drev tilbake til England, havet var dekket med vrakrester, på stranden lå vrakene av samtlige panservogner så vel som hundrer av døde, og forlatt av den flyktende flåten, dro over 2000 kanadiske soldater i fangenskap.

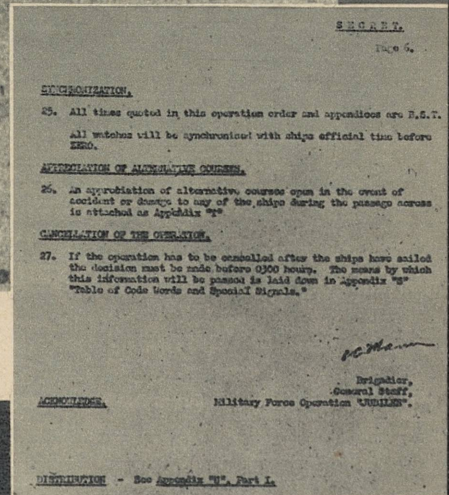
„Dieppe fast i engelsk hånd“, meldte den engelske kringkastingen den 19. august klokken 10 om formiddagen. „Signal“ kan røpe hvorledes denne meldingen ble til: Den lød opprinnelig „er trengt inn i Dieppe“, og den stammer fra en kanadisk soldat som med et radioapparat på ryggen hadde reddet seg inn i strandhotellet. „Jeg visste“, sa han etter sin tilfangetagelse, som fant sted like etter, „at man ventet på denne etterretningen ute på skipene. Det var overhodet min eneste oppgave å sende den. Jeg hadde den hele tiden i hodet. Jeg var helt forvirret av den.“

Den franske befolkningens sympatier var under denne kampen på de tyske soldaters side. Det er utvetydig blitt fastslått og må sies.

Som anerkjennelse for dette har der Führer løslatt krigsfangene fra denne egnen. Dessuten er der blitt skjenket kommunene 10.000.000 franks.

Et dokument, hvis eksistens britene nekter: To sider av den erobrede operasjonsordre fra Dieppe. For sikkerhets skyld inneholder den på tredve sider også de forholdsregler, som må treffes ved en fiasko og et eventuelt tilbaketog

„Signals“ krigskorrespondenter opplever skritt for skritt enno en gang kampens forløp

Premier-løytnant Oldenburg, som med støttruppen sin satte sluttstreken under Dieppe, skildrer slutten for tegneren vår: „Med hendene i været kom de siste kanadierne i mot oss gjennom piggetrådsperringen“

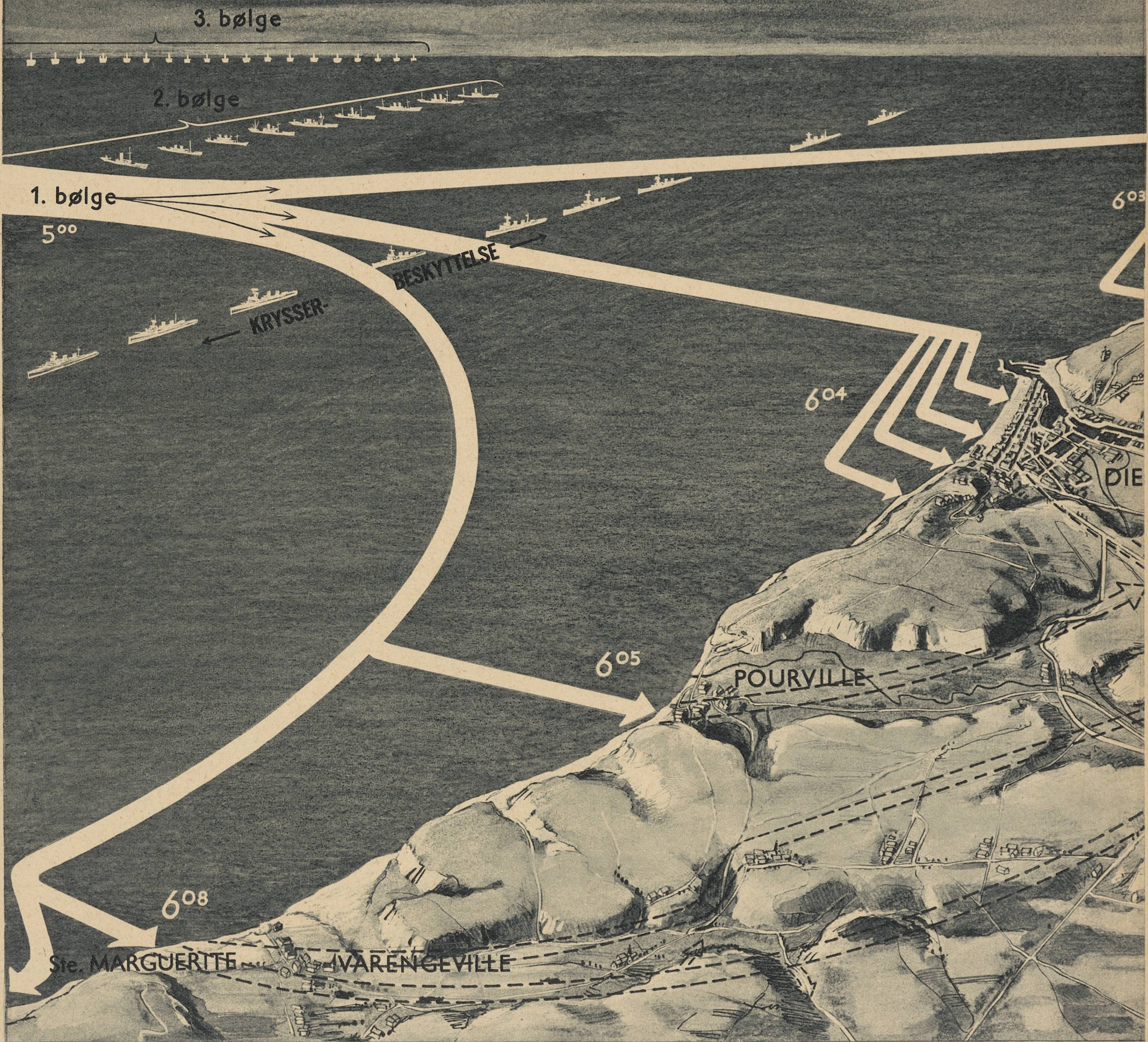

Vår billedkorrespondent utspør engelske fanger!

„Hvorfor var der nesten bare kanadiere?“ — spørsmålet bringer disse gamle engelske yrkessoldatene, som allerede har vært i India og China og her hørte til den engelske kommando, i forlegenhet. De finner det pinlig. De tier

Afrikansk sol — for engangs skyld behagelig

PK-foto: Krigskorrespondent Uecker

Utført på grunnlag av erobrede papirer og fangeutsagn: Oppmarsj og angrep på Dieppe

SLIK VAR DET PLANLAGT...

Den armé som var gjort parat for invasjonen, skulde på transportskip som lå i tre grupper etter hverandre, under beskyttelse av destroyere og kryssere komme opp foran den franske kyst i mørket. Kampflyvere og skipsartilleri skulde holde forsvaret nede, og utskipningen av den første angrepsgruppen i en divisjons styrke skulde likeså finne sted i mørke fra landgangsfarkoster som var konstruert på en egen måte og holdtes parate. Den 19. august var fastsatt av to grunner. For det første var det denne dag på ankomsttiden særlig høy flo, som tillot landingsfartøyene å kjøre høyt opp på stranden. For det annet var det nymåne. Foretagendet „Jubilee“, som det ble kalt i det engelske hovedkvarter, og som var forberedt og inneksersert gjennom ti måneder skulde ramme tyskerne som et overraskende slag.

SLIK GIKK DET...

1. Noen overraskelse lyktes ikke. Den engelske flotiljen ble observert og oppholdt av forpostbåter av den tyske krigsmarinen allerede langt utenfor kvsten. Det var allerede lyst da den endelig kom fram. Det tyske forsvaret var alarmert.

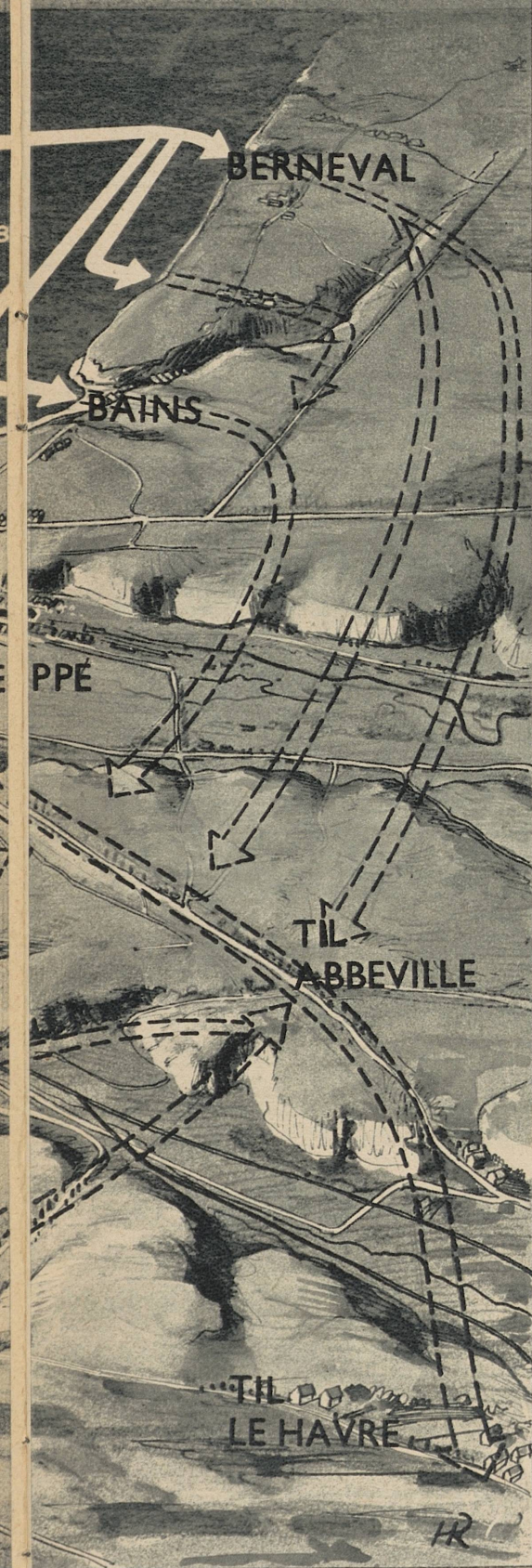
2. De fire fløygruppene er allerede på stranden blitt angrepet og tilintetgjort av den tyske ilden. Ved Berneval har noen nådd en slukt og er kommet få hundre meter framover til også

de blir tilintetgjort av handgranater eller tvunget til å overgi seg.

3. På stranden ved Dieppe (se bildet til venstre), hvor tyngdepunktet lå, hentet englenderne seg også det alvorligste nederlaget. Hele kampskueplassen ble der det hvitt omrisset strandstykket. Ikke en panservogn og ikke en infanterist kom utenom dette. Infanteriet ble tatt i flanken av maskingeværild, allerede i de første ti minuttene falt der hundrer, de andre

vinkel. Panservognene malte rundt i strandsanden, kjørte seg fast, og det tyske antitankskytset skjøt istykker hjulkjedene på dem. De engelske reservene til sjøs led i mellomtiden alvorlige tap i artilleri- og flyduell med tyskerne: De mistet 127 fly, 4 destroyere, 2 torpedobåter, 1 motortorpedobåt og 7 transportskip, og 4 kryssere, 4 destroyere, 4 motortorpedobåter og 5 transportskip ble skadet.

Etter 5 timers kamp var foretagendet „Jubilee“ strandet klokken 11, etter 8 timer, klokken 2, var det likvidert med de engelske skipenes flukt og tilfangetagelsen av de siste kanadiere.

Tegning:
PK-krigskorrespondent Liska
Fotos:
PK-krigskorrespondent Kenneweg

De som ble landsatt på ytterste venstre og høyre fløy skulde omgå Dieppe, forene seg og angripe byen i ryggen, likeså de troppene som var landsatt ved Bains og Pourville.

Tyngdepunktet skulde ligge på stranden ved Dieppe. Sammen med infanteri skulde der landsettes panservogner, som straks skulde trenge inn i byen og ta vegene til Le Havre og Abbeville. Infanteriet skulde trenge inn i byen og forene seg med de omkringende troppene. Hvis foretagendet var lyktes, slik det var planlagt, da vilde det ha vært dannet et bruhode under hvis beskyttelse landsettelsen av den andre og tredje angrepsgruppen kunde foregå.

Dette var slutten ved Dieppe

Det tyske ordenspoliti på vakt foran Leningrad

Et merkelig bilde fra denne krigen: Tyske politimenn i feltmessig utrustning i en sovjetrussisk landsby ved forreste front. Siden mars i år ligger det politibataljoner, side om side med forsvarsmaktens soldater, i stillingene i ringen om Leningrad. Vårt bilde viser et kompani, som i et 24 timers handgemeng trengte sovjetrukkerne tilbake fra et innbruddssted. Bataljonskommandøren uttaler sin anerkjennelse. I morgen må de igjen fram til sine stillinger.

POLITI helt annerledes

„Signal“ skildrer i denne beretning med bilder av PK-krigskorrespondentene Kenneweg og Kiaulehn det tyske ordenspolitets krigsinnsats. Den tyske „Schupo“ (forkortelse av „Schutzpolizei“, beskyttelsespoliti) er som tilhørende ordenspoliti den eneste politikonstabel i verden, som kjemper på forreste front i egne formasjoner. I motsetning til Bobbyen er den tyske politikonstabel en all round kjemper, øvd i alle krigens og fredens disipliner

Et rørende bilde, som alle kjenner, og som man kan se hver dag i enhver europeisk by: en politikonstabel fører — som den hellige Christophoros — et lite barn gjennom trafikkens bølger.

Men no et annet bilde, som neppe noen kjenner, og som man bare kan se innen det tyske maktområdes ytterste grenser, i skyttergravene foran Leningrad står en wachtmeister i vann til oppover magen, duellerer med de bolsjevikiske skarpskyttere, retter inn kanonen mot panservognene, som atter forsøker å bryte igjennom jernringen om Leningrad.

Den tyske politikonstabel som i dag løser et barn eller en blind gjennom trafikken, og som i morgen kjemper

ved forreste front — med maskinpistolen i armen — han er en ny og ukjent framtoning.

I olympiaåret 1936

forestilte denne nye mennesketype seg for første gang for verden. Det var muskuløse, behendige menn i hvite uniformer og med glattrakete ansikter, som neppe prydes av en liten bart.

En mangel var til å begynne med deres egenart og deres fortrin, de bar ikke gummikøller som deres kolleger i de fleste andre land. Man kunde ikke bare se dem som trafikkens voktere eller tolker men også som olympiske atleter, der erobret seg mange medaljer. I den nuværende krig opp-

← Den siste vegviser på rullebanen mot Leningrad. Det er bare niogtyve kilometer til byens sentrum. Og allerede ti kilometer fra skiltet ligger Uritz og Staro Panovo, to av Leningrads forsteder. Trikker forbandt dem med byen. Langs deres østkant går den tyske hovedkamplinke, skueplassen for kompaniets 24 timers handgemeng

→ Leningrad under angrep av tyske stukas. Fra dette standpunkt kan man tydelig se verftet, kirkene og de pompøse partibygninger og med kikkerten kan man også skjelne kjørende biler og mennesker. Når vinden er gunstig, hører man sågar hylingen av luftvernsirenene

trådte de for første gang som våpenbærere og som frontkjempere under så forskjelligartet innsats at det nesten er kjedsommelig å fortelle alt hva de gjør og alt hva de kan. De deltar ikke bare i stormangrep som enhver annen soldat, men de er også spesialister i bekjempelsen av oljebranner og røverbander. De uskadeliggjør snikskyttere og fallskjermjegere, sikrer rullebanene som fører til fronten, bygger veger og bruer, setter ødelagte elektrisitetsverk i drift igjen, bevarer kunstverk mot tilintetgjørelse, uskadeliggjør blindgjengere og lærer befolkningen i de erobrede områder å arbeide igjen og organiserer deres selvbeskyttelse mot krigens skader. De er i dag på heimefronten og i morgen ved fronten, og bytter den hvite våpenfrakken så selvfølgelig med den feltgrå frakken som andre steder en borger bytter sportsdress med aften-dress . . . Byrons stolte ord: „Spør meg ikke om hva jeg kan, spør meg heller om hva jeg ikke kan!“ passer på de tyske politimenn når man ser bort fra hovmotet som ligger i ordene.

Enhver politimann er sitt folks speilbilde

Hvis dette speilbilde blir et vrengebilde, da ligger det i den hvelving det får på grunn av trykket ovenfra. Hvor politimannen er et øvrighetens organ og hvor et folk føler seg underdanig, der er politimannen forhatt, og folket gleder seg, når en politimann engang får pryl. Monarkiets tyske politi var karakterisert ved disse ord av en daværende Berliner politipresident: „Jeg advarer de nysgjerrige!“

Pikkelluepolitimannen fra dengang er forlenget blitt en maskerade- og kostymefestfigur. Av alle statsorganer er i dag det tyske politi det mest populære. Når gateinnsamlingene for det tyske vinterhjelpsverk pågår, ligger politiets innsamlingsresultater i spissen. Enhver husker på slike dager, hvordan politiet hjalp ham engang. Det henter forvillete små papegøyer fram fra trærne, vet alt man må vite og bilegger enhver strid. I de harde vintrene i denne krigen kjempet de ved fronten men forsynte også heim-

Til den nye stilling med lastebil. Merket på luen er no det eneste som enno skiller schupoen i overtrekksjakken fra hærens soldat. Han har de samme våpen og de samme oppgaver, og han kjemper som de andre

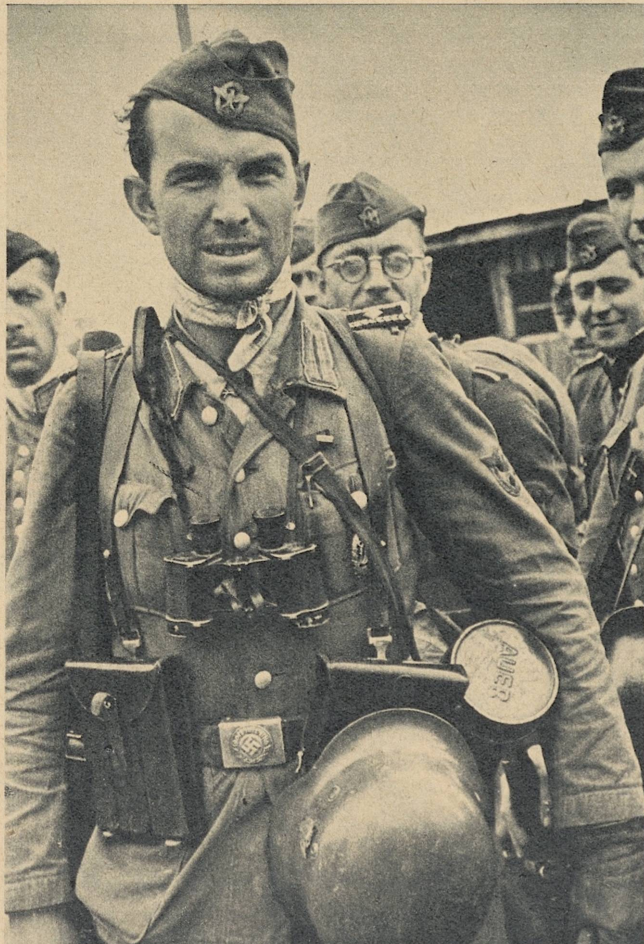

Politikonstabler beretter om kampen om husene ved Staro Panowo

„I fireogtyve timer“, forteller kaptein Pötke. „kjempet vi med karabiner, pistoler, handgranater og geværer om hvert eneste hus. Om natten ble det engang kritisk. Vi kunde ikke lenger skjölne venn fra fiende. Vi var midt blant bolsjevikene og kunde bare gi oss til kjenne ved tilrop. Anrop og svar. det måtte gå lynrapt. ellers smalt det“

Han var bolsjevikenes fange i tre timer. Wachtmeister Ferber var kommet bort fra sine kamerater i virvaret av husruinene og hadde plutselig ti bolsjevikgeværer rundt seg. — „De brakte meg noen gater bakover. men spør meg ikke hvordan“, forteller han her. „Med spark i ryggen og kolbestøt i hodet. Men jeg er rhinlender og kan tåle noe. Og da det ble mørkt, kom jeg meg allikevel vekk igjen!“

„Først sto disse fine støvlene på en „trafikkø“ i Koblenz“, forteller wachtmeister Schmeer. „Sa vandret de trofast med meg gjennom Lothringen og Frankrike og no har den fordømte bolsjevik skutt et hull i dem.“ Splinten trengte inn i leggen på ham. Men først om morgenen etter kampen fjern et lægen den. Wachtmeister Schmeer hadde ikke tid før

„Vi er nesten alle sammen fra samme egn“, sier wachtmeister Nicodemus. „Våre koner kjenner hverandre. barna våre går i samme skole, det skaper et godt kameratskap mellom oss. Men vi taler også den samme dialekt. og det var viktig i går natt. Bolsjeviken forsøkte mange ganger å lure oss. Men hans „kamerat“ klinger annerledes enn hos oss. Ekte Meinzisch kan han ikke“

„Vi har ofte bannet ettertrykkelig“ bekjenner wachtmeister P. „Når vi under utdannelses-tiden måtte ut på ekserserplassen og i terrenget. Vi var jo politimenn og ikke soldater.“ Wachtmeister P. har bevist at han allikevel er soldat. Han førte under kampen i Staro Panowo en støttrupp, som tok til fange 40 bolsjeviker. Han ble hos troppen til kampen var avgjort, enda han var blitt såret

Jernkors-bandet i knappullet, og ved siden av det politiets merke. Wachtmeister Eigner er 16 år gammel. men han er. som hans pelotongfører sier. enno behendig som en vessel. „Jeg var melder ved bataljons-fektningsstanden“, forteller han. „Ti ganger har jeg kjørt vegen fram og tilbake. Det pep ofte mektig om hjørnene

landet med kull, befridde gatene for snø og sørget for levnettsmiddelfordelingen. Det er det tyske folks spill, men dette speil er rett og glatt. Det tyske politi er ikke øvrigheten, men det tyske folk selv.

Englenderne har oppfunnet slagordet om krigens totalitet. I Tyskland har man alltid betraktet dette ord med forundring. Den tyske tenkemåte, som er rettet på det hele, innser ikke hvorfor bare krigen skal være total og ikke

freden også. Når tyskeren vil si om et menneske at han er i godt humør og gjerne ler, da kaller han ham et opprømt menneske. „Opprømt“, det betyr på tysk ikke bare munter og sorgløs, men også ordentlig og renslig.

Tyskeren elsker et ordentlig liv, han vil leve i klare og gjennomsiktede forhold, og derfor oppfatter han hele livet som totalt, ikke bare en del. Et folk som ikke bare i krigstid bestemmer seg til en total livsførsel, kan etter

tyskernes mening ikke være ordentlig i fredstid, det må i fredslivet hos et slikt folk herske misforhold, altså uordentligheter; slike menneskers livsrom kan ikke være renslige og i orden.

Men la oss holde opp med å filosofere; her skal det jo bare påpekes, hvorfor tyskeren føler sitt politi som en avbildning av sitt vesen. Det tyske folk ønsker å leve likeså totalt i fredstid som i krigstid, og dette livsønske ytrer seg hos dets politi, som oppfyller også sine krigsoppgaver likeså lett og selvfølgelig som sitt fredsarbeid. Likeså lett som det tyske politi bytter sin hvite våpenfrakk med den feltgrå frakken finner også hele folket vegen fra fred til krig og fra krig til fred. Denne letthet er ikke noe annet enn resultatet av den tyske tankegang om hele livets totalitet, som ikke kjenner noen unntakelsestidens totalitet. Innen det tyske ordenspolitets rekker er mange offiserer og menn gått over til forsvarsmakten

Ethundreogtoogtyve tyske generaler

er tidligere politimenn, og ethundreogseksogførti ridderkorsbærere — av disse er åtte dessuten utmerket med eikelauvet — stammer likeledes fra politiet.

„Ingenting er fullkomment på denne jord, unntatt damene“. Heller ikke det tyske folk føler seg som et fullt ferdig, men som et blivende folk. Men hvorhen dets veg går, det kan man se på dets politi.

Fra politiet toner i dag frontens og heimefrontens to stemmer mot oss, og den som kan høre, han oppfanger alltid den samme stemme. Den tyske politimann skiller seg ut fra nesten alle andre av verdens politimenn, kanskje unntatt de italienske carabinieri.

Han er ikke noen embetsmann i den gamle betydning, men en soldat, og det en politisk soldat. Han er ingen grovkornet rettsbetjent og kølesvinger, men en våpenbærer. Bare et spesielt oppdrag skiller han fra hans kamerater i den tyske forsvarsmakt. Dette oppdrag utstrekker seg til det sivile liv og fredstilværelsen. Før vi forteller om det, er det dog nødvendig å bemerke at politiet, som vi her taler om heter „ordenspoliti.“

Utenlandske iakttakere av det tyske liv heller lett til den feil å anse hele det tyske politi for **SS**, men virkeligheten er klar ved den titel riksfører for **SS** har, idet han på samme tid er riksfører for **SS** og sjef for det tyske politi. Politiet og **SS** hører selvfølgelig sammen, begge danner Schutzstaffel-korpset. **SS** (en forkortelse av Schutzstaffel) er en politisk troppeformasjon, grunnlagt til Adolf Hitlers personlige rådighet. Å fortelle hvordan **SS**'s oppgaver er blitt utvidet med den voksende betydning av Adolf Hitlers bevegelse, vilde her føre for langt. For å forstå dets oppbygging, er det nok å bemerke at også våpen-**SS** er en del av Schutzstaffel, som for krigsinnsats er stilt under forsvarsmakten, som en av de mest moderne kamptropper.

Da man gikk til nyorganisasjon av politiet, ble denne oppgave overdratt riksføreren for **SS**. Politiet deles i to deler, ordenspolitiet og sikkerhetspolitiet. Ordenspolitiet bærer den

grønne jakken, sikkerhetspolitiet i alminnelighet **SS**'s feltgrå uniform. Sikkerhetspolitiet har til oppgave kampen mot forbryterdommen i enhver form. Kriminalpolitiet, det hemmelige statspoliti og det såkalte „SD“ sikkerhetstjenesten, er tilknyttet sikkerhetspolitiet. Skjønt krigens utbrudd traff politiet i dets siste reformarbeider, kan man allikevel betrakte dets nyordning i store trekk som avsluttet. Særlig vil det ikke endres mer ved ordenspolitets karakter. Sjefen for ordenspolitiet er **SS**-oberstgruppenführer og politigeneraloberst Daluge, pt. dessuten stedfortredende rikspratektor i Prag.

Ordenspolitets uniform er grønnlig feltgrått med brune mansjetter og brune krage. Ved trafikk-tjenesten i byene bærer ordenspolitimannen den hvite våpenfrakken og en flat lue, ellers bæres sjakoen, jegerens korte hjelm, og ved fronten bæres naturligvis stålhjelmen. Distinksjonene er de samme som i forsvarsmakten, men politigeneralen har ikke rødt for i frakken og røde, men grønne striper og grønt for. I motsetning til hva forholdet er ved forsvarsmakten trer ordenspolitimannen inn i sin troppeavdeling med krav på en rang. Han blir snart wachmeister, altså underoffiser. Dette er ikke bare en ytre rang. Politimannen må også ha en underoffisers militære viten. Derfor er hans soldatmessige og politimessige utdannelse særlig streng og intensiv, og forat man kan gjennomføre den, må politimannen må også ha en underoffisers siden av den soldatmessige utdannelse løper den andre, som — man kan ikke si det annerledes — har en riktig omfattende utdannelse av politimannen til mål. Den ideale tyske ordenspolitimann må være en blanding av soldat, jurist og et menneske, som er vel utdannet på flest mulig områder.

Til ordenspolitiet hører gendarmeriet på landet, beskyttelsespolitiet i byene, brannpolitiet, de frivillige brannvern og den tekniske nødhjelp. Den tekniske nødhjelp er en tidligere privat organisasjon av teknisk utdannede mennesker, hvis oppgave var å forebygge sabotasjeakter og streikeskader. Den bli i dag satt inne på alle fronter. At f. eks. de frivillige brannvern og den tekniske nødhjelp, begge organisasjoner av oprinnelig privat karakter, i dag hører til ordenspolitiet, lar oss erkjenne det tyske politis nye karakter. Det er ikke annerledes enn selvhjelpens karakter, polititjenesten er ikke tjeneste for øvrigheten, men for folket.

Idealet av en fullkommen stat

vil være gitt, når det lykkes for medlemmene i dette fellesskap å komme ut av det med minst mulig lover. Den ideelle politimann er ikke forfølgeren, men forebyggeren av forbrytelsen. Å gjøre dommerens arbeid mest mulig overflødig, det må være den gode politimanns bestrebelse. Den tyske ordenspolitimann er sendebudet for den ordnede livsførsel.

Når det tyske politi på innsamlingsdagen for det tyske vinterhjelpsverk vil henlede folkets oppmerksomhet på seg, da gjøres det med dette slagord: „Politiet, din venn og hjelper!“ Hvor alvorlig ment dette ordet er, det be-

Politi i skyttergraver

Vegen til fronten. Så langt det går, har lastebilene kjørt mennene. No går det videre til fots i ly av det høye gresset fram til stillingssystemet

Som i verdenskrigen: skyttergraver. Offiserer og mannskaper rykker bøyd inn i stillingen gjennom løpegravene

60 meter herfra ligger bolsjeviken. Parallelt med den tyske skyttergravstilling løper den sovjetske. I mellom dem er det høyt gress, som vanskeliggjør siktet. Wachtmeisteren ligger ved maskingeværet i fire timer, da kommer avløsningen. Resten av mennene ligger i alarmberedskap med jakke og støvler, med sabelgehevet spent på — dag og natt

viser ordenspolitiets frontinnsats. Og her rører vi ved hemmeligheten. Det viktigste er offerviljen. Skal den nye politimann være mer enn en rettsbetjent, skal enhver kunne snakke til ham som nasjonens representant, da må han ved gjerninger ha bevist at han er fullt ut berettiget til å forlange de statsborgerlige dyder av de andre, hvis utøvelse er nødvendig, hvis et folk vil leve i disiplinert frihet. Her blir det ikke oppdratt bobbies som dekorasjonsstykker for kriminalromaner og som voktere av pengeskap. Folkets sønner over seg i enhver disiplin, for ved sin disiplinerte holdning å stå som forbilde for de andre. Den som svinger gummikøllen, han viser at han anser folket for å være et koppel unge hunder eller en masse, som er lett tilbøyelig til mytteri, men holder seg borte fra det, hvis man knakker dem i hodet. Den tyske politimann bærer sitt våpen som et symbol på sitt folk, for viljen til selvbeskyttelse.

Man må erkjenne organisasjons spesielle karakter:

Soldattroppen er dens innerste kjerne

Men i mangt og meget anvender denne organisasjon frivillig hjelp, slik som den tekniske nødhjelp og det frivillige brannvern. Politimannen skal jo bare gi impulsen til selvhjelpen. Forat dette kan skje, måtte ordet „Jeg advarer de nysgjerrige“ kastes på skraphaugen sammen med gummikøllene. Ordenspolitiet støter dørene til sine kaserner og stasjoner vidt opp og ber de nysgjerrige om å komme nærmere og hjelpe til. Slik foregår for eksempel Hitlerjugends krigsarbeid un-

der ledelse av ordenspolitiet. Fra en bestemt alder blir den tyske ungdom under bestemte færemomenter, som luftangrep, storbranner osv., innsatt som frivillige hjelpere. Guttene besørger meldetjenesten mellom de enkelte politistasjoner. Det er en tjenesteytelse som passer godt for en oppvakt gutts intelligens og eventyrlyst. Ved bestemte alarmer har de gutter som er utsett til den tjenesten, å møte på politistasjonen. Selv om de ikke brukes straks, så lærer de dog allerede å forstå en statsborgers plikter ved anskuelse. Man gir gutten ansvar, og det er likeså meget verd som lompepenger. Mange gutter har i denne krigen øvd små heltedåder ved sin meldetjeneste, og for kort tid siden ble igjen en av disse guttene rost offentlig og utmerket med en pengegave, fordi han hadde framhevd seg som edningsmann.

Det tyske folks glede over dets ordenspoliti er naturligvis for en stor del gleden over seg selv. Hvor finnes det et fornøyd folk på denne jord, som ikke gjerne er tilfreds med seg selv? Den humor hvormed mennene i det tyske ordenspoliti, ynglingene og familiefedrene har utholdt den siste vinters strabaser ved fronten, den oppofrende heorisme, som utmerker denne mange ganger lille tropp i sumpenes og skogenes ensomhet, og på dens streiftog mot røverhander, er det tyske folks glede. Den herligste del i denne gleden er allikevel håpet om at Tyskland i lykkeligere tider kan få disse tapre guttene i sin midte igjen, iført den hvite frakken eller i atletenes lette drakt, ombølget av ry og varmet av den olympiske ild.

SLUTT

Mot skarpskyttere. Skyttergravspeilet raker opp over hellingen, på samme måte som ubåtens periskop. Uarløst blir den fiendtlige stilling inktatt. Og på den annen side holder bolsjeviken utkikk, nøyaktig som vi. 60 meter er en kort avstand. I et par sprang kunde man være derover ...

Fra forfølgelseskampene i retning av Kaukasus: Kampflyene suser i dypflukt over forreste linje. Deres våpen fører sammen med infanteriet angrepet lenger fram

Hans Liska

„Maxim Gorki II“

PK-krigskorrespondent Hans Liska forteller om en opplevelse ved tegningen av fort „Maxim Gorki II“'s ruiner

Slaget om Sevastopol var avgjort. Byen og havnen var besatt. I tusenvis strømmet skyggene av fangene ut av støv og røykskyer, de trakk på sine døde og sårede, fillete og skitne, mange krypende på alle fire.

Ut av denne bølgende flod av ulykke raket to rør opp som mastene på et synkende skip: det var verket „Maxim Gorki II“.

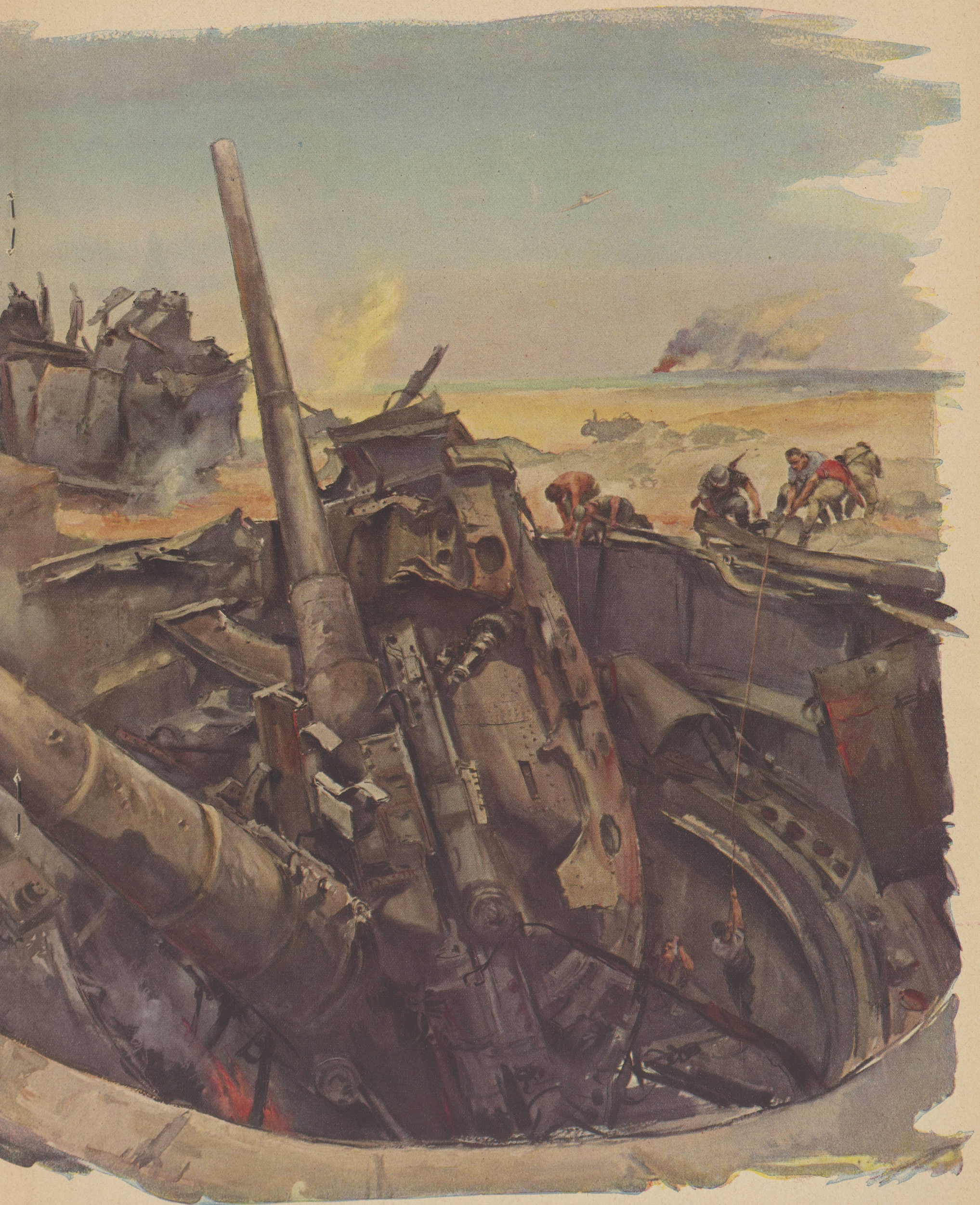
Den neste dag prøver jeg å lage en skisse av ruinene av dette uhyre.

Rundt omkring høyden, som restene av de to „Maxim Gorki“-verkene ligger på, ser man gjennom det bølgende røykslør ned på kampfeltet ved Chersones som er bestrødd med lik og flyrester.

Mens jeg tegner, kommer det plutselig bevegelse i infanteristene som går omkring blant ruinene: en av dem har i den dype sjakten, hvor „Maxim“'s tvillingstårn var bygd inn, sett en skygge bevege seg. Vi stirrer ned i det dype hullet, og mellom de skjulte stålrestene heves der opp en stakk med hvite kluter. Hurtig kastes der ned et tau og vinkes hit fanger som trekker sin kamerat opp i dagslyset; denne forteller at enno ti av hans kamerater har kommet seg unna den politiske kommissæren som holder vakt der nede, og de vil no overgi seg. Som under fiske blir der senket tau ned i det uvisse mørke. Så venter man til et rykk forteller at atter vil en sovjet-soldat reddes. Plutselig et kort knall. Der nede fra skytes der etter mannen som henger i tauet. Håndgranater beroliger de herrer politikommissærer i kjelleren. I mellomtiden kravler der bolsjeviker fram også fra det andre kanontårnet. Etter tre dager i mørket ser de seg mysende omkring.

I de bratte skrenter på kysten, ca. 100 meter nedenfor „Maxim“ munner der likeledes utganger ut. Fanger roper ned og oppmuntrer sine kamerater til å komme opp. No og da smeller det der nede fra. Kommissærer! Straks kommer imidlertid fanger springende til og viser hvor skytterne kan ha gjemt seg. En buntladning blir i en snor ført ned til det angitte sted og trukket av, og plutselig ser saken annerledes ut. Som når der blir hengt opp tøy til tørk flagrer der fra fjellhulene hvite lapper til tegn på at motstanden oppgis.

←
Appell for ny innsats

PK.-Foto:
Krigskorrespondent Rühle

Beredskapsstilling: i det utstrakte steppesområdes bakkeskråninger står utallige tyske panservogner på rad og rekke, ferdig til å bryte gjennom de framstormende sovjetrussiske massers flanker i det rette øyeblikk

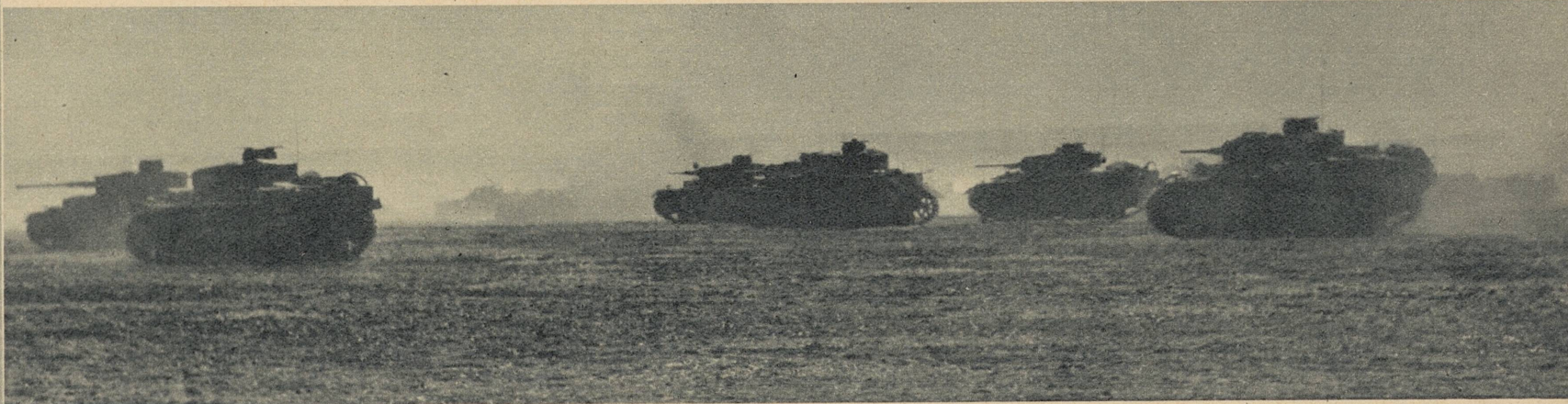
Angrep: De tyske panservogner stormer fram i kamporden. Sovjetrussisk artilleri forsøker å stanse angrepet — men forgjeves

Gjennombrudd: bolsjevikenes motstand er knekket. Panservognkjeden blir til en stålring, som griper vidt om seg og danner en gryte

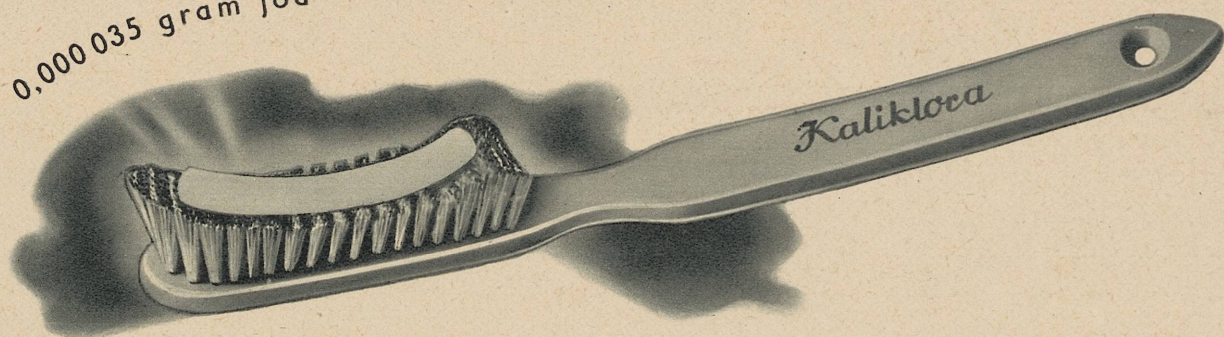
PK. - fotos
Krigskorrespondentene
Raible og Hähle

PANSERVOGNER GÅR TIL STORMANGREP

0,000 035 gram jod

Bare en ganske liten mengde jod

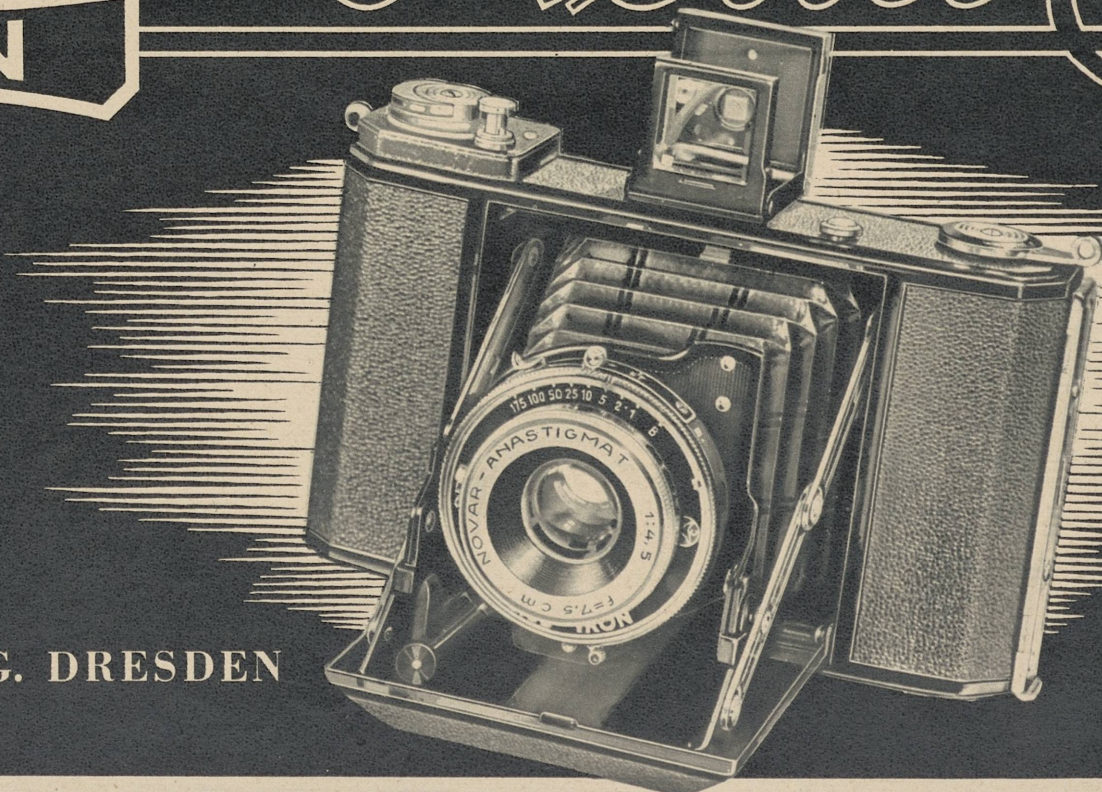
trenger ved tannpleie med jodkaliklora inn i munnens slimhinne og videre inn i blodet — og allikevel er virkningen forbausende. Til forebygging og helbredelse av betennelser i tannkjøttet, som ofte bevirker løsning av tennene (paradentose), såvelsom mot ømfintlige

tannhalser. Det gis på grunnlag av den medisinske litteratur og etter mange tusen lægers og tannlægers godkjennelse intet bedre middel. Hvis det trengs en mer intensiv virkning, benytter man etter lægens opfordring „Sterk-Jod-Kaliklora”.

**ZEISS
IKON**

Nettar

ZEISS IKON AG. DRESDEN

INFORMER DEM NU, KJØP I FREDSTID / SKARPMOEN & CO., DRONNINGENS GATE 36, OSLO

Ørken-nykomlingen

og andre interessante ting

fra den livsviktige forsyningsstjeneste i Afrika

av krigskorrespondent Hans Wagner

1 De siste anvisninger fra divisjons-forsyningsførerens I a. til føreren for den kolonne, som neste morgen skal bringe forsyning til fronten. Denne ansvarsfulle post betros bare erfarne ørkenoffiserer. Tross stadigradioforbindelse med divisjons-fektningsstanden avhenger det nemlig meget av deres personlige initiativ

2 Klokken 5 om morgenen den neste dag får divisjons-forsyningsførerens motorsykel-ordonnanser sine anvisninger. De opprettholder for ham stadig forbindelsen med de enkelte kolonner og må være parat til innsats både dag og natt. Forsyningskolonnene, som kan være på opptil 100 biler, tilbakelegger mange ganger strekninger på 100, ja 200 km gjennom ørkenen, på veier, som ordonnansen må finne og følge alene, noe som ofte blir vanskeliggjort på grunn av utallige sporavvikelser

3 Ammunisjon og bensin blir i mellomtiden lastet på bilene i forsyningslageret, som ligger flere kilometer vekk. På grunn av fare for luftangrep er det i ørkenen fordelt bare små mengder ammunisjon og brennstoff med innbyrdes stor avstand. Derfor kan det kanskje engang på grunn av bombetreflere komme til et ringe tap av materiell, men aldri flyr hele lageret i luften Ørkenkrigen foregår under spesielle betingelser, som krever særlig tilpasning

4 Start inn i ørkenen klokken 6.30 om morgenen. Forrest kjører kolonneførerens folke-*„balje“*-bil. Han står under hele turen — ofte i hele 12 timer — og av søker uarlatelig himlen etter fiendtlige flyvere, og iakttar stadig den vognkolonne som er betrodd ham og som er trukket langt ut fra hverandre. En av hans viktigste oppgaver består i om mulig å unngå enhver berøring med fienden. Han skal ikke kjempe, men forsyne den kjempende front

5 Panserforsterkning for El Alamein innhenter kolonnen. Sanden hvirvler høyt opp. Sakkyndige har beregnet at siden krigens begynnelse er sandstormene i den afrikanske ørken blitt syv ganger så hyppige som i fredstid. Det kommer av at de tunge kjøretøyer stadig løsner den saltørkede sandskorpen, således at selv svake vindstøt kan drive sitt onde spill med den. Allikevel — greier vi sanden også

6 Speidere mot fiendtlige flyvere sitter også på hver vogns skvett skjerm. Det gjelder å oppdage de fiendtlige fly, som for det meste flyr med solen, så tidlig som mulig. Ved alarm trekker da hele kolonnen enno lengre fra hverandre, og alle mann går i dekning. Derfor forekommer det ofte slett ingen eller i forhold til oppbudet bare ringe skader. I den dekningsløse ørkenen er vidden det beste forsvar. — Til de følgende bilder lar „Signal“ sin korrespondent sel fortelle

9 Øyeblikkelig hjelp for de sårede er naturligvis det viktigste. De lett sårede får en nødforbinding, og kolonneførereren gir ordre til å transportere dem tilbake. Imidlertid blir det på stedet gravd en grav for den falne obergefreiter. Enkel og uten bram er soldatdøden . . .

7 „Alarm! Alarm!“ — Kolonneførereren, løytnant H., hadde selv oppdaget eskadren på 12 bombefly beskyttet av jagerfly. Engländerne var allerede så nær at vi bare kunde jage med full gass bare ca 100 meter forover, da den første bombeserie allerede falt på vår spredte kolonne. Før løytnant H. selv går i dekning, iakttar han de fiendtlige flys bevegelser. No gjør de en sving, nærmer seg igjen, og så smeller det for annen gang . . .

10 . . . enkel og liketil er begravelsen. En kamerat har skrevet den falnes navn og dødsdag på et trestykke. Få timer etter vil ørkensanden ha glattet ut alt sammen. Bare en tresplint vil fortelle at på dette sted ga en tysk soldat sitt liv under utførelsen av sin plikt

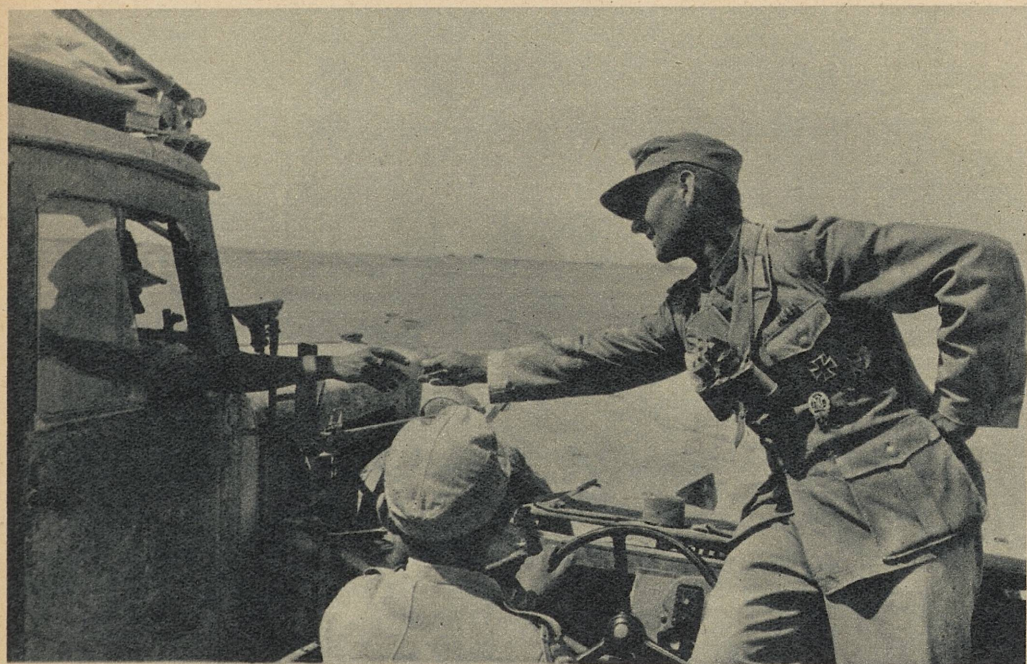
8 . . . en rekke av bomber mellom de spredte biler i vår kolonne. Uhyre sandfontener spruter opp, splinter hviner gjennom den glohete luft. Enno kan vi ikke se om det er kommet til tap. Da engländerne så dreier av, kjører vi tilbake til kameratene. Jo, dessverre ble det ofre: en død og fem sårede. Dessuten måtte vi la tre beskadigete biler bli tilbake, da de ble truffet av bombesplinter

11 En nødvendig operasjon av den eneste hardt sårete ble mellomtiden foretatt i sanitetsbilen. Jeg får høre at denne gang er en av de kolonnekjørere truffet, som allerede hittil har inntil 70 000 km ørkenfart bak seg. Bare den som selv har vært i Afrika, vet hvad det vil si

12 Hentet ned fra himlen først dagen før, var sikkert denne engelske jagerflyver som vi ved viderekjøringen så ruinene av strødd vidt og bredt i ørkenen. Flyet var eksplodert, da det tok bakken og var revet i tusen stykker. Vi begravde fiendene, som vi hadde begravd vård kamerater. Med underlige toner farer vinden gjennom flyets forvredne stenger. Det lød som bløte orientalske melodier

13 Hva er det no igjen? Dette spørsmål dukker straks opp, da det kommer en melding til kolonneførereren fra radiobilen. En slik melding kan bringe meddelelse om divisjonens stillingsveksling, kan oppgi nye minefelter, kan bekjentgjøre gjennombruddsfare fra fiendens side eller noe liknende. Men denne gangen er det ikke noe som kan bringe oss bort fra vår veg. Farten gjennom den ubarmhjertige, glødende sol går videre

14 Målet er nådd. Mens bilene blir losset, får sjåførene og mannskapet mat. Stemningen er vel noe alvorligere enn ellers, og de fleste samtaler dreier seg om de sårede og falne kamerater, som enno om morgenen var blant dem. — Kolonneførereren har gitt ordre til at en vegkyndig underoffiser skal kjøre tilbake for å hente lasten på de beskadigete biler som ble stående igjen i ørkenen

15 Ørken-nykomlingen forråder seg. I leiren tok jeg dette snapshot, som viser noe uvesentlig men dog typisk: nettopp ankommet „forsterkning“ fra heimlandet. Hva man ser det på? — Noja, han drikker av et beger. Det gjør ingen gammel Afrikakjemper, for da går det jo tapt et par dråper

16 „Ordre utført!“ Bare to ord. Men for et overmål av pliktfølelse, personlig mot. erfaring og ikke minst av kameratsfølelse skal det ikke til for nettopp her i den afrikanske ørken å sikre forsyningen av fronten med ammunisjon, bensin, våpen og forpleining — tross hete, sand og englendere:

En voldsom kamp i kløften. Brannene og eksplosjonene kan ses på lang avstand. Kreperende granater vanskeliggjør i mange timer ethvert forsøk på å komme nærmere. Først henimot aften stilner larmen av og brannene slukner . . .

SLAG UTEN MOTSTANDER

PK.-krigskorrespondent Hanns Hubmann

→
Det ble igjen. Et kjempemessig sovjetisk ammunisjonslager vises på dette kampbildet. En stuka-fulltreffer hadde antent lageret. Ammunisjonen tilintetgjorde seg selv i timelange eksplosjoner og branner

Et underlig funn. I nærheten av lageret oppdager tyske soldater noen ammunisjonskister som ble uskadt tross brannen

MAUSER

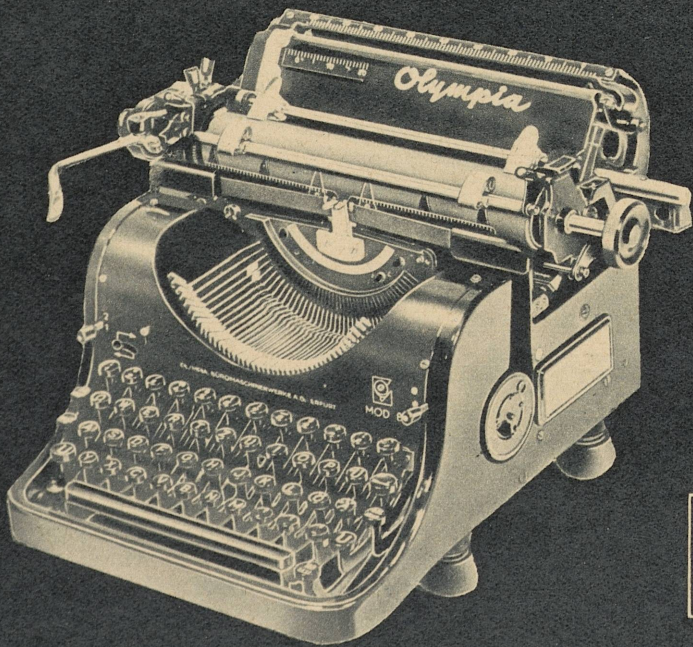
Jakt-, sports-
og forsvarsvåpen
finnlevertøi
bokførings- og
addéringsmaskiner

MAUSER-WERKE AG OBERNDORF/NECKAR

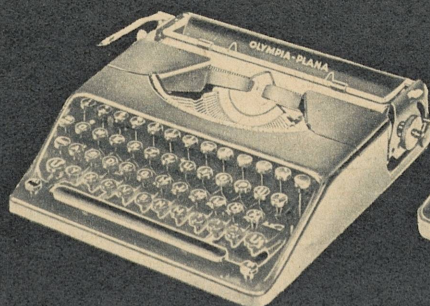
F.OLLERICH

diortland

Olympia

KONTORSKRIVEMASKINER
REISESKRIVEMASKINER

OLYMPIA skrivemaskiner er fremstillet av
Olympia Büromaschinenwerke AG. Erfurt

Generalagentur for Norge:

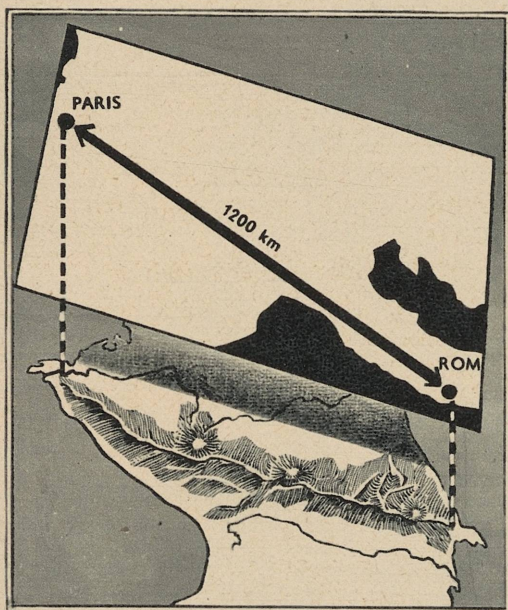
G. A. GJESSING & Co. A/S., OSLO

Olympia salgssteder i Amsterdam, Belgrad, Budapest, Bukarest, København, Madrid, Paris, Rio de Janeiro, Stockholm,
Zagreb. Olympia agenturer i alle verdens storbyer.

17112

En slå fra hav til hav

„Signal“ forteller om Kaukasus, om menneskene og dyrene der, om fjell og pass-veger. Den som har lest denne beretning, vil enno bedre forstå kartet på side 4—5 i dette nummer

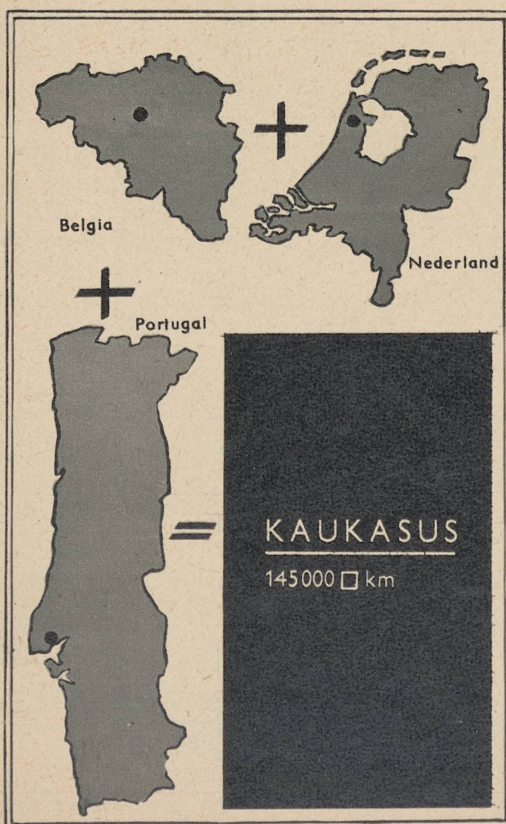

Kaukasus vilde rekke fra Paris til Rom, hvis man vilde forlegge det til Mellom-Europa

Det store Kaukasus skyver seg inn som en skranke mellom Europa og Asia. Fjellkjeden strekker seg fra halvøya Taman i Svartehavet til halvøya Apsjeron, som ligger 5 breddegrader sørligere i det kaspiske hav — en naturbygd sperrevoll på Kaukasias landbru.

12 måneder ispanser

Kaukasus' lengdeutstrekning er på 1200 kilometer fra hav til hav, det tilsvarende avstanden Paris—Rom eller Amsterdam—Budapest. Når man regner Alpene fra Nizza til Wien, overtreffes de enno med 200 kilometer av Kaukasus. Men Kaukasus er betraktelig smalere enn Alpene, 100 kilometer er dets minste og 200 kilometer dets største bredde. Slik går det til at det tross sin uhyre lengde bare dekker halvdelen så stor flate som Alpene. Men det er allikevel på 145 000 kvadratkilometer, et rom, hvor Portugal, Nederland og

Belgia kunde få plass. Hele Kaukasia er med sine 470 000 kvadratkilometer så stort som det Tyske Rike i 1938.

Kaukasus har nesten ikke lengdedaler som Alpene, men utallige steile slukter, som er dypt uthult av fjellvann. Disse sluktene løper på tvers over til fjellets hovedkam. Kammen har en gjennomsnittshøyde på 3000 meter, og over den raker det enno opp en rekke betraktelig høvere topper. Det høyeste fjell er Elbrus (5630 meter), det mest kjente er Kasbeck (5043 meter); foruten Elbrus overrakes de av enno fire andre femtusen-meter høye fjelltopper. Begge er utbrente vulkaner. Ved Kasbeck lot engang Zevs — ifølge den greske saga — Promethevs smis fast til straff for at han hadde brakt menneskene ilden. Fra Elbrus til Kasbeck er det midtre Kaukasus dekket med et ispanser, som heller ikke forsvinner midt på sommeren. Fem større elver har her sitt utspring: Kuban, Kuma, Kura, Rion og Terek.

Banener og ulver

Klimatisk oppviser Kaukasus de grellste motsetninger. Mens det i Svartehavsområdet subtropiske sone vokser palmer, oliven, bananer, te og tobakk og en fremragende vin, minner de smale, vannfattige utløpere ved det Kaspiske hav om asiatiske ørkenområdes forreventhet. I vest og i sentralområdet er fjellene dekket med urskog. Eik, ahorn, bok, kastanje, lindetrær og den orientalske platan avløses i høyere lag av gran, edelgran og furu. I over halv mannshøyde vokser teppet av gress og fargerike blomster. Foten synker ned i mose og lav. Slyngplanter og tornefulle ranker hemmer skrittene.

Jakten er her enno eventyrlig. Bjørn og gaupe, villsvin, ulv og mår streifer rundt i skogenes villniss. På fjelltoppene holder gemse, steinbukk og bezoargeit, ørner og gribber til.

På kulturplanter er hele fjellet fattig — unntatt fjellsidene ytterst i vest. Befolkningen dyrker bare bygg, poteter og litt sparsommelige grønnsaker. I nærheten av de få bebygde steder gresser kjø, får og geiter.

På Usjba etter 60 timer

Kaukasus' høye topper er så vanskelige og lumske at den tyske Himalaiekspedisjonen benyttet dem som prøvestein. I 1929 besteg Willi Merkl, han som seinere ble et offer for Nanga-Parbat, med sine kamerater Berchtold og Raechl Elbrus. Samme år kunde de tre også føre inn Usjba (4698 meter) i sin „toppbok“. Usjba, den „skrekkelige“, som innbyggerne selv kaller det, ble beseiret i en 60 timers kamp. Russeren Semenovskij hadde sluttet seg til tyskerne. Han var den første russer, som nådde Usjbas topp. Inntil da hadde bare tyskere våget seg på dette van-

Nederland, Belgia og Portugal kan man bekvemt anbringe på den flate, som Kaukasus dekker

skelige Kaukasusfjell — inklusiv førstebestigningen.

Kaukasus' uberørte ville landskap har øvd en sterk tiltrekning ikke bare på Vest- og Mellom-Europas alpinister, men også på deres forskere og forfattere. Knut Hamsun skriver i sin bok „I eventyrland“: „Jeg vil alltid lengte tilbake til dette land, for jeg har drukket av Kuras bølger.“

Kristne, som tror på demoner

Befolkningens sammensetning er overordentlig blandet, da Kaukasus helt fra forhistorisk tid var gjennomgangs-område for vandringsfolkeslag. Det finnes ca. 50 forskjellige språk, som man deler inn i tre store grupper: 1. I sørvest det kartvelske språk, som tales

av georgiere, chevsurer, tusjer, psjaver, imerier, gurier, adsjarere, migreliere, iaser og svaner (av alle disse har bare georgierne brakt det til et eget skriftspråk og kultur).

2. I nordvest det abchaso-tsjerkessiske språk. 3. I øst tsjetsjenernes og lesgiernes språk. Hertil kommer så også ossetene og tatene med iransk, nogaiene, kumykene og karatsjaiene med turkotatariske språk. Så armenere, persere, grekere, ukrainere, russiske og tyske, tsjekkiske og baltiske kolonister.

I religiøs henseende møter vi det samme brokete bilde. I alminnelighet skiller ganske visst fjellets hovedkam muselmennene i nord og øst fra de kristne georgiere og armenere i sør, men islam og kristendom er for det meste bare ytre anstrøk hos fjellstammene. Overalt er den gammelhedenske demon- og trolldomstro enno levende, ofte sågar forbundet med gamle offerkulturer.

Ossetenes visittkort

Alle kaukasiske fjellfolk utmerker seg ved kraftig vekst og vakker skikkelse. De er alle utpreget ubendig frihetskjærlige og krigerske. De lever i patriarkalske forhold og ble lenge uforstyrret i sin tilbaketrukkethet. Fjellboernes landsbyer er små festninger på fjellkoller, og utallige vakt- og forsvarstårn er reist ved pass-overganger og langs kløvstiene. Hvor vanskelig tilgjengelig Kaukasus er, kan man se av den kjensgjerning at man fikk det første kjennskap til ossetene i det øvre Kubanområde, da tømmerstokker kom flytende nedover Kuban og man så kunde slutte seg til at det bodde et ukjent folk i det indre av fjellområdet.

Peter den store begynte allerede i midten av det 18. århundre å erobre Kaukasus, men først i 1859 ble den kaukasiske frihetshelt Chamyls siste tilfluktssted erobret av russerne.

Kaukasus har et svelt

Kaukasus er en av de uvegsomste forhøyninger på jordoverflaten. Det finnes bare et par veger, som krysser eller går rundt fjellet. Fire av dem er

rene pass-veger med utpreget høyfjells-karakter.

I første rekke står den gamle grusniske eller georgiske hærveg, som krysser Kaukasus nesten nøyaktig på midten i nord — sørlig retning. Den er 213 kilometer lang og fører langsmed Tereks øvre løp, gjennom den dype Darialslukt, som lett kan sperres og av tsjerkesserne kalles „Kaukasus' svelt“; videre fører vegen forbi foten av Kasbeck over det 2345 meter høye korspass, så gjennom Kuradalen til Tiflis. Halsbrekkende serpentiner fører ned i passhøydens vegetasjonsløse steinørken, som bare er snøfri tre måneder av året, og som må beskyttes ved hjelp av lange gallerier for stein- og snølaviner. Den georgiske hærveg kan benyttes av biler og lastebiler og er den eneste høyfjellsveg i Kaukasus, som er farbar også om vinteren.

Den annen passveg er den ossetiske hærveg, som fører over det 2829 meter høye Mamisonpass. Den når sletten i sør ved byen Kutais. Den er temmelig forfallen og nesten ikke brukbar lenger.

Den tredje veg over fjellet er den suchumske hærveg, over det 2767 meter høye Kluchorpass, som ender i Suchum ved Svartehavet. Den er bare delvis utbygd som kjøreveg, resten er kløvsti. I øst går i seinere tid Achtyhærvegen fra Nucha i Aserbeidsjan over det 3040 meter høye Salavatpass til den gamle festning Achty i Daghestan.

Jernbaner og oljeledninger

Foruten passvegene finnes det enno to veger, som går rundt fjellet: ved Svartehavet vegen fra Kertsj over Novorossijsk og Poti til Batum, som i en strekning av 500 kilometer strekker seg mellom fjell og hav, fulgt av en jernbanelinje; ved det Kaspiske hav går jernbanen som kommer fra Rostov og slynger seg fra Machatsj-Kala 400 kilometer langt mellom fjell og vann fram til Baku.

Jernbanetrafikken langsmed fjellet og rundt det er langt sterkere utviklet enn biltrafikken. Den viktigste strekning i Kaukasusområdet er ved siden av de ovennevnte linjer jernbanen fra Baku over Tiflis til Batum.

Tre store oljeledninger går langs fjellets rand. Den ene fører fra Baku i to adskilte ledninger til Batum. Den andre begynner i Machatsj-Kala ved det Kaspiske hav, berører jordoljeområdet ved Grosny og ender i Rostov. Den tredje går fra Grosny til Maikop og derfra over fjellets utløpere til Tuapse ved Svartehavet.

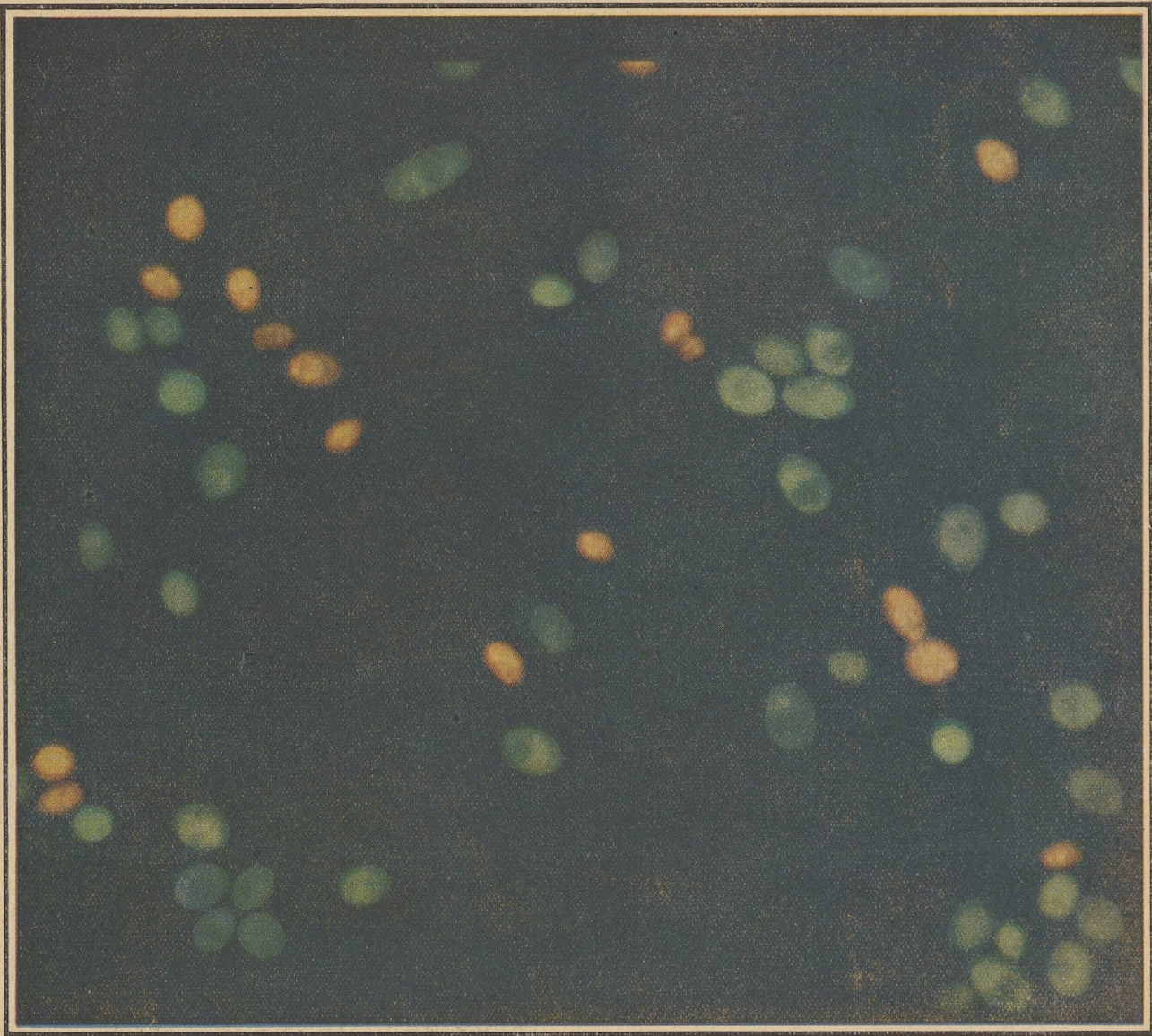
Det finnes neppe et annet område på jorden som er så rikt på jordens skatter, som Kaukasus. Foruten jordolje finnes det naturgass, steinkull, torv, manganerts, jernmalm, andre metaller og steinsalt. Av stor betydning for næringslivet er dessuten mineralvannene og den store rikdom på vannkraft.

Blikk mot sør

Ikke å forveksle med det store Kaukasus er lille Kaukasus, som ligger sør for jernbanelinjen Baku—Tiflis—Batum. De høye fjellkjeder og sletter slutter seg til Lille-Asias og Irans fjellsystem. Her begynner en helt annen verden, den midtre orientals verden. Til Ankara! — Til Bagdad! — Til Teheran! — kan man her lese på vegskiltene.

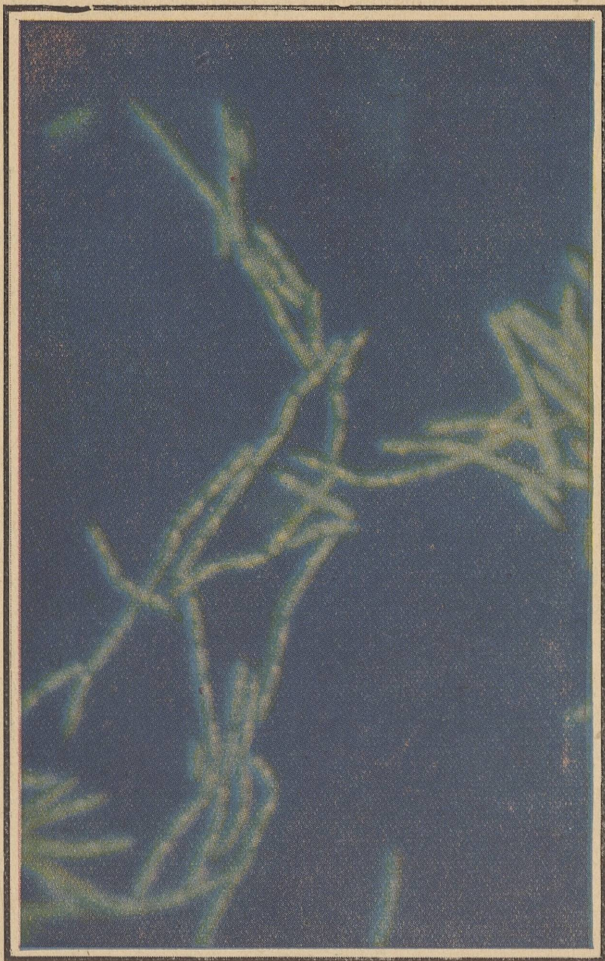

LIVETS FARGE

Grønt vil si liv — rødt vil si død!

Døde og levende pressgjæ-celler så hittil fullstendig like ut i mikroskopet. Farget med akridingult skiller de seg imidlertid straks ut: de levende fluoriserer grønt de døde rødt

Basillene som er farget med akridingult fluoriserer til å begynne med grønt. De lever og er farlige

Sovesyke-basillene har overfalt silkeormer!

Fienden er beseiret: kobberrødt, dødens farge, beviser det straks, uten at man først må foreta lange dyrkningsforsøk

Er sykdomsbasiller døde eller levende? — Dette spørsmål kunde hittil i de fleste tilfelle først besvares etter langvarige undersøkelser. Man måtte dyrke kulturer, måtte vente på om no bakteriene i kulturen formerte seg eller ikke, og det tok dager og mange ganger uker, før man hadde et nøyaktig vitenskapelig resultat.

No er det lykket den tyske professor dr. Strugger å finne en metode, hvorved det i løpet av få minutter er mulig å avgjøre spørsmål, hvis besvarelse nesten daglig er av betydning for medisineren ved praktisk og vitenskapelig arbeid: man kan nå uten lange eksperimenter straks se, om f. eks. streptokokker på et instrument man arbeidet med, også virkelig ble drept ved desinfeksjonen, om en vaksine oppfylte sitt formål, om tuberkelbasillene lever eller er døde, og om et nytt middel mot bakterier virker pålitelig eller ikke. (Ved oppdagelsen av Salvarsan eller det nye tyske lægemiddel, sulfonamide, var denne konstatering enno overordentlig vanskelig.)

„Signal“ viser her — for første gang gjengitt i farger — mikroskopiske fotos av resultatene ved professor Struggers oppdagelse. Det er bilder av enkeltceller, som fluoriserer i grønne og røde farger, og denne forskjellige fargning under mikroskopet gir vitenskapsmannen på den enkleste måte svar på spørsmålet om de lever eller ikke. Før undersøkelsen ble bakteriene (eller andre plante- eller dyreceller, hvis tilstand man vil undersøke) satt inn med et spesielt fargestoff — akridingult. Belyser man cellene med ultraviolet lys, da lyser det grønt av de levende under mikroskopet, og av de døde rødt.

Med dette middel er det også blitt mulig å iakttå levende cellers temperaturømfintlighet og på det nøyaktigste konstatere ved hvilken temperatur oppad eller nedad en celle dør.

I motsetning til de gamle undersøkelsesmetoder er den nye genialt enkel og den har den aller største betydning for lægen og vitenskapsmannen — langt utover de her antydde eksempler.

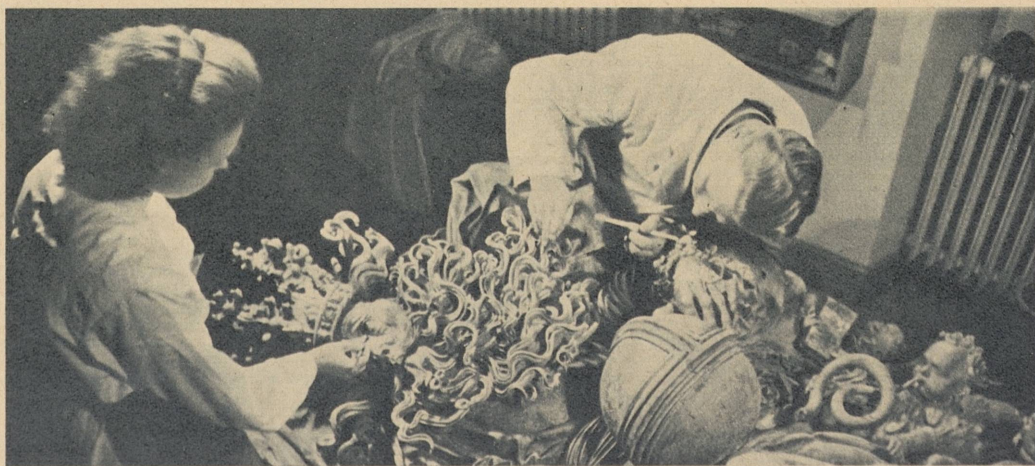

Ett av de mest interessante hoder på Breisacher høyalteret, helgenen Protasius' hode, som no ble restaurert samtidig med hele det berømte treskjærerarbeid i domkirken i Breisach ved Rhinen. „Signal“ forteller her om denne for hele kunstverdenen så betydningsfulle restaurering

Krigen hjelper et kunstverk

I lang tid pågikk der en strid innen kunstens verden om man skulde ta ned og restaurere det kjempemessige høyalter i Breisachs domkirke eller ikke. Man kvidde seg for den nødvendige nedrivning, som ikke var helt ufarlig for billedverket, skjønt en re-

staurering var nødvendig og man der ved også håpet å kunne oppklare forskjellige hemmeligheter i forbindelse med det berømte treskjærerarbeid. Man kjente bære forbokstavene H. L. på den mester fra Øvre-Rhinen, som hadde skapt alteret, og heller ikke bygge-

En annen figur fra alteret. I midtgruppen står denne Mariafigur. I den fargemaling, som no er kommet til syne igjen etter restaureringen, blir først skaperens kunstneriske hensikt igjen tydelig og klar

←

Et halvt års arbeid. Den verdenskjente Freiburger restaurerer Hübner overtok restaureringen av kunstverket. Hans datter hjalp sakkyndig til. Verdenskulen, som en ser her på treskjærerverket, skjulte en særlig hemmelighet

→

året var konstatert. Da så billedverket ved krigens begynnelse ble tatt ned og brakt til Freiburg i Breisgau, var striden dermed avgjort. Alterets enkelte deler ble et år seinere brakt til Freiburger-restaurereren Paul H. Hübners verksted. Vår artikkel forteller om restauratorens arbeid og om hans oppdagelser under dette.

Hübner påtok seg å befri de rike utskjæringer på Breisachalteret for de skjæmmende oljemaling, å gjenopprette dets opprinnelige skikkelse og samtidig beskytte kunstverket mot videre forfall.

Det er Hübners hemmelighet hvordan det lyktes ham å løse oljefargen — som var fortykket med marmormel og påsmurt i et 3—6 millimeter tykt lag — fra treverket. Etter langvarige kjemiske analyser fant han en avbeisingssalve, som bare fjernet malingen, men ikke angrep treverket og originalfargen på treet. Figur etter figur, del etter del ble behandlet med denne salve, under dens kjemiske innvirkning svellet malingen opp og ble tatt av. Den vanskelige restaurering lyktes.

Vel et halvt år krevde dette arbeid. I august i år kunde Hübner vise en rekke museumsdirektører, universitetsprofessorer og kunstsakkyndige Breisachalteret, slik som det engang var og som det no vil bli.

Egenartet for dette kunstverk er benyttelsen av fargen. Da det ble til, var det vanlig enten å gi en treskjæring en fargetone overalt eller la treverket være helt uten farge. Skaperen av Breisachalteret vek av fra denne sedvane, som syntes å være blitt lov blant datidens kunstnere. Han ga i bestemt kunstnerisk hensikt delene på figurene i alterets hovedgruppe (Gud fader, Guds sønn og Maria) en temperafarge i naturtro tone, framhevde kroneas edelsteiner med farger og lot på de øvrige figurer i pedrelæen og i sprengverket øyne, øyenbryn, lepper og forskjellige attributter framtre i farger. Ved denne selvrådighet i bruken av farger oppnådde han en eiendommelig og overraskende virkning. Treverkets naturfarge var kommet med inn i trebilledverkets samlede fargeinntrykk.

En gåte ble løst ved restaureringen, en annen forble uløst. På en av de tre signaturtavler i midtgruppen ble det konstatert originalsignaturen H. L., likesom man ved hjelp av infrarøde stråler på et av psalteriene oppdaget årstallet for tilblivelsen: 1526. Restaurerens etterforskninger om det ikke et eller annet sted på kunstverket (innenfor Gud faders verdenskule eller i handnaglène) kunde finnes holdepunkter for en identifikasjon av mesteren H. L., forbie dessverre resultatløs.

Innenfor verdenskulen fant Hübner sirlig utarbeidet et hulrom, der så ut som en kapsel. Lokket må ha vært åpnet i nyere tid, for det var limt igjen med snekkerlim, mens alle de øvrige deler var satt sammen med kaseinlim. Og så kan da kunstvitenskapen forske videre etter denne øvrerhinske mester H. L., som allerede har gitt foranledning til så mange tydninger, men hvis store verk no venter på etter krigens slutt igjen å innta sin gamle plass med sine gamle fargers eiendommelige skjønnhet.

Mellom morgen og aften

Besøk hos balletten ved Scala i Milano

Balletten ved Scala i Milano, som i dag er verdenskjent, har bygd sitt tekniske grunnlag i den klassiske ballettkunsts akademiske system. De skaper den nødvendige uttrykksform etter grundlagets strenge regler

Danserinne, koreografinne og kostymetegnerske. Alt dette i én person er Nives Poli, primaballerina ved Scala i Milano

Om morgenen hver eneste dag de skal opptre går danserinnene til det lille kapellet i kirken San Fedele. Der ber de til „Madonna delle Ballerine“, danserinnenes skytshelgen, for aftenens suksess

Få minutter etter står de på scenen til en siste kostymeprøve. Nives Poli, til høyre på bildet, sier noen oppmuntrende ord til sine myndlinger for å forberede dem til aftenen

I tilslutning til prøven går de så til en av de mange barer i Milano, hvor de får seg en liten styrkedrikk i form av en marsala-cocktail. Og når så ...

... om aftenen de første takter av den evig unge wienervals lyder, da er all lampefeber glemt. I bevisstheten om sin store kunstneriske

oppgave viser de det italienske publikum med Carl Maria von Webers „Oppfordring til dans“ den valsens verden, hvis vugge har stått i Tyskland

8 eller 16 bilder pr. film – akkurat som De vil!

Med et Bessa 6x9 fra Voigtländer får De dobbelt så mange fotos ved ganske enkelt å sette på en "småbilledmaske". Da får De 16 stk. 4,5x6 cm. i stedet for 8 stk. 6x9. En praktisk liten innretning for amatører som ofte er ute og knipser. Deres fotohandler forstørrer lett småbildene opp i 6x9 for Dem. Igjen en Voigtländer fordel, som sammen med „snapshot“ utløseren på fotbrettet, gjør fotograferingen dobbelt interessant og resultatrik.

Vito 24x36 mm

Bessa 6x6 cm

Bessa 6x9 cm

Bessa 6x9 cm
med avstandsmåler

De berømte

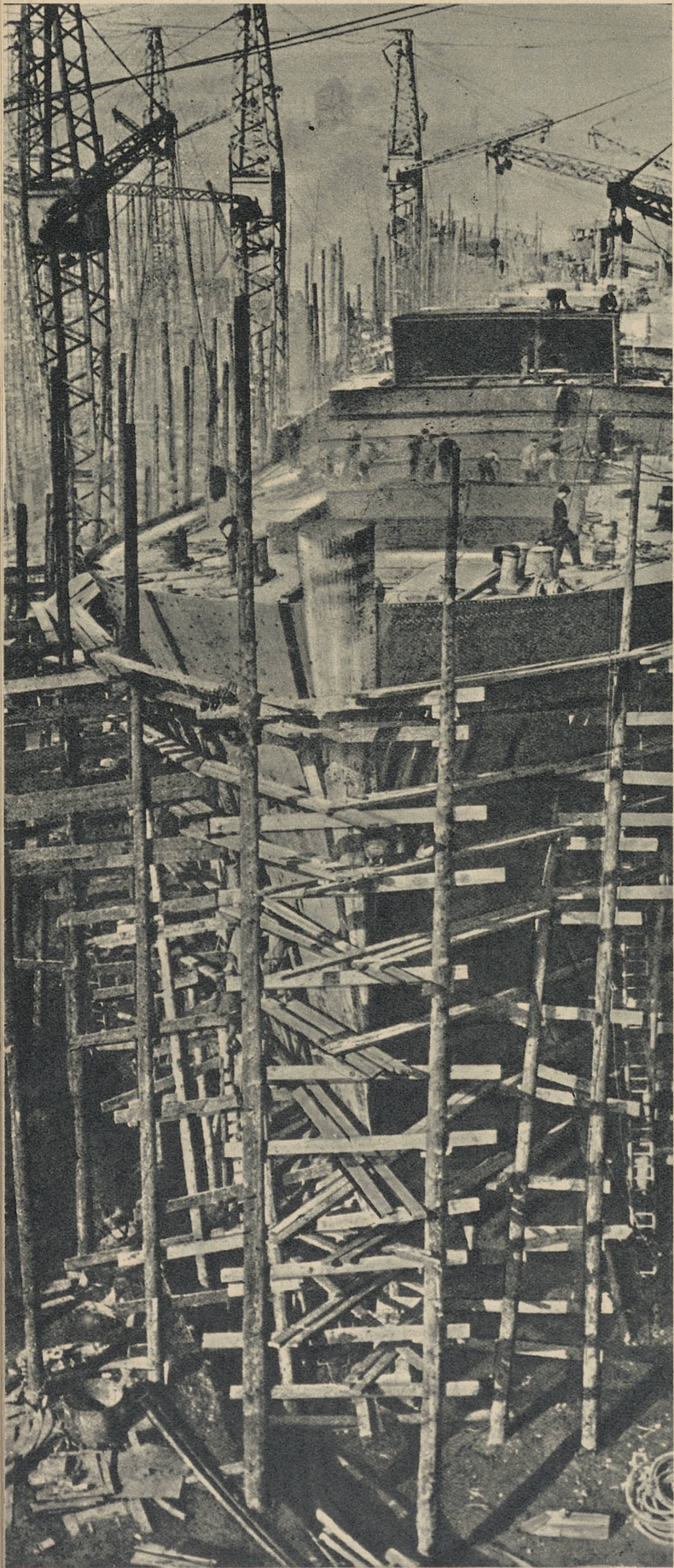
Voigtländer-kamera

Hva bilder ikke sier

Betraktninger over den engelske presses yndlingstema

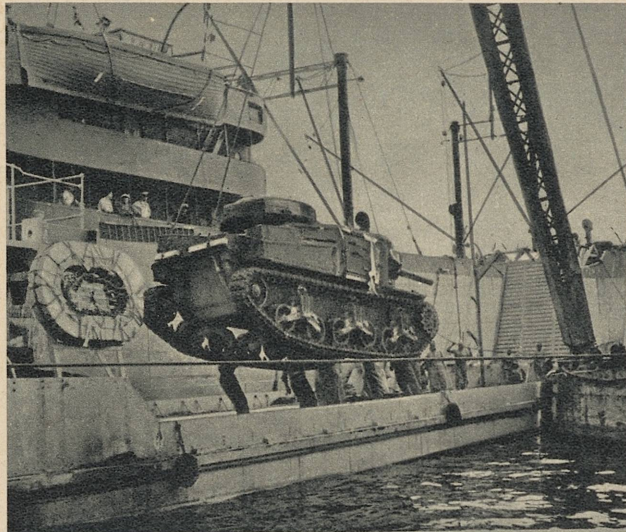
Ved tyske universiteter finnes det lærestoler for avisvitenskap. Her lærer studentene, som seinere engang kommer til å innøve ledende stillinger, hvilket innflytelsesrikt og sterkt instrument pressen er. Derved lærer de å kjenne og bedømme pressens arbeidsmetoder verden over, slik at de ikke lenger står uforberedt overfor dem. Den som betrakter den engelske presse, særlig

billedpressen, med skolerte øyne, ser hurtig at denne ikke regner med et altfor kritisk publikum. Den byr i første rekke på stemmingsbilder, som frambringer følelsesbevegelser, hvorved forstanden glemmer sin dømmekraft. Foranlediget av sin utenlandskorrespondent Heinz Medefind bringer "Signal" noen av den engelske billedpresses yndlingstemaer, som illustrerer dens metoder.

Tema: rustning

Fire av de utallige inntryksfulle og stort utstilte rustningsbilder, slik som de engelske tidsskrifter atter og atter bringer dem. For eksempel offentliggjør "Picture Post" under titelen "Skipsbygging — nøkelen til seier" (Shipping — the key to victory) på mange sider bilder fra arbeidet i engelske verfter, som uten tvil er egnet til å overvinne sorgen om tonnasjevanskelighetene i England — men som likeså godt er egnet til å undertrykke tankene om hvor meget tonnasje England måtte bygge for i det minste å utlikke tapene. Hvem av leserne av de

The View That Rommel Failed to See - A New Kind of Tank Comes to the Middle East. The 28-ton General Grant has a gun to match the German tank gun. It is what our armies badly needed in previous Libyan campaigns. Early this year it arrived secretly in the Middle East. It remained a secret until it met Rommel's tanks in the greatest tank battles fought in the Middle East.

A 'GENERAL GRANT' ARRIVES IN LIBYA

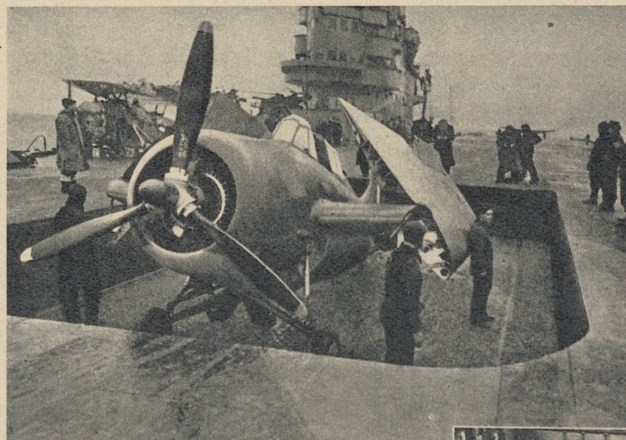
The new tank arrived secretly. It gave Rommel a surprise. This is the kind of tank needed to turn the tide of desert warfare. It is the kind of tank we need in great quantities to carry out a successful offensive.

Aboard the "Illustrious": The Flight Deck Officer Gives Directions to the Landing Crew. The petty officer in charge of the flight deck gives final instructions to the petty officer in charge of the landing crew. The petty officer wears a yellow jacket so that the pilots can easily distinguish him when he waves them on to the hangar after landing.

LIFE IN AN AIRCRAFT-CARRIER

Aircraft-carriers are one of the decisive factors in modern naval warfare. With them, we smashed the Italian Fleet at Taranto. Without them, we lost the "Republic" and the "Prince of Wales".

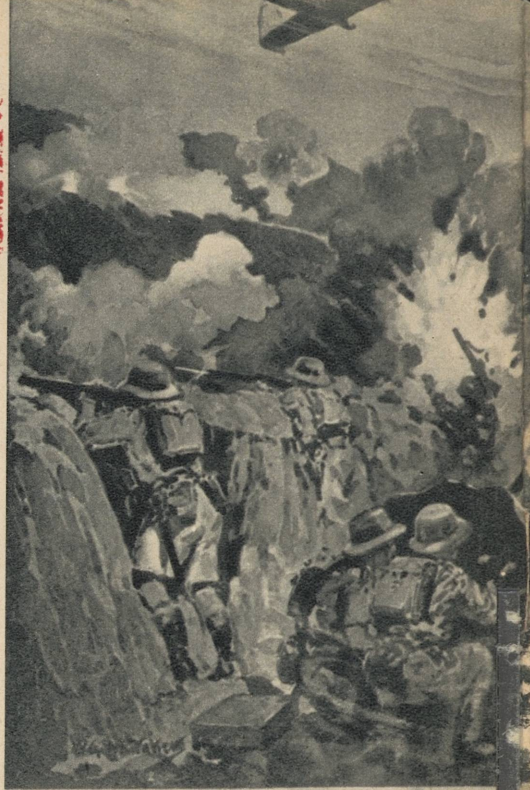
How Naval Aircraft Are Stowed Aboard a Carrier. The aircraft are moved between the hangars and the flight deck by lifts. This fighter, just back from a flight, is being sent below as other machines in the squadron await the signal to come in to land.

from them. All the aircraft, for example, must have wings that fold back in order that each shall occupy a little space as possible in the hangars. Flying gear must be low at the moment of landing, and this is a characteristic of aircraft that is not found in some of the famous fighters and medium-

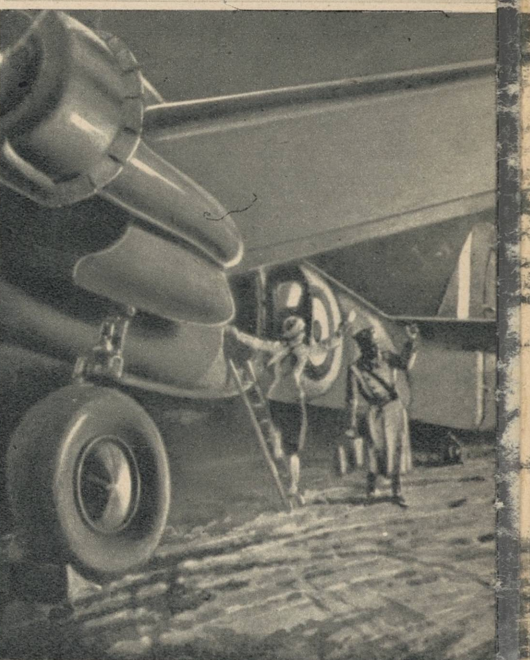
tions from land bases. Just before the war began, however, certain new types of machines for use in carriers came into production and have done good service.

A ship of the Ark Royal type can take to sea anything from sixty to seventy-two machines, the

engelske tidsskrifter, som ser bildet av panservognen "General Grant", vet at denne panservogn i Afrika måtte erstattes med "General Lee". — Hvor imponerende virker ikke de grandiose fotos av hangarskip, hvis voldige tekniske innretninger minner om de kjente førkrigsbilder fra Maginotlinjen! Her blir for eksempel det engelske hangarskip "Illustrious" vist, som for tiden ligger hardt beskadiget i Gibaltars havn. Man ser at rustningsbilder alene kanskje sier noe om materialet, men sikkert ikke noe om den virkelige stilling ved krigsbegivenhetene — og det er jo dette det kommer an på

THE OUTSTANDING LESSON OF MALAYA, AND THE FAR EAST GENERAL GRANT defenders in a fixed position are under artillery fire from the effective A. B. We provided by the mobile guns

THE LAST BOMBER (A U.S.-BUILT GLENN-MARTIN) MAKES A MIDNIGHT DUTY

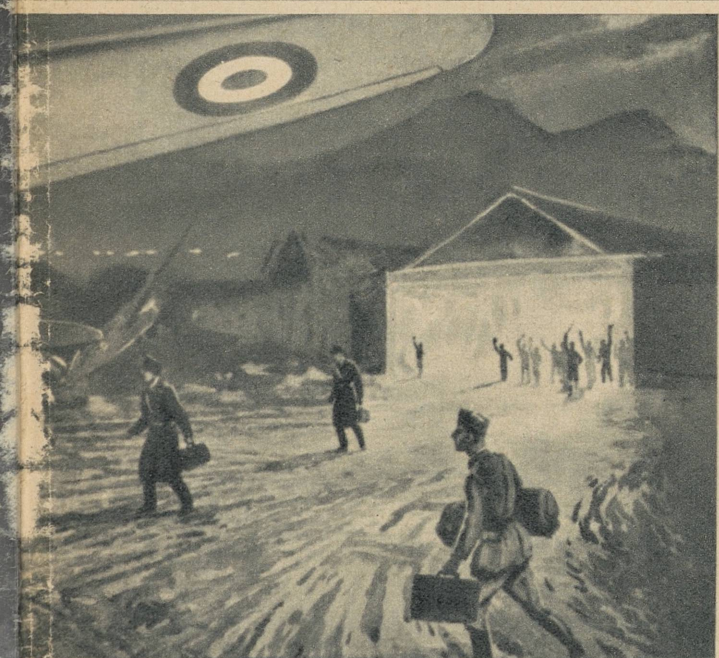
BIR HACHEIM WAS HELD BY A MIXED FREE FRENCH BRIGADE UNDER THE PROTECTION OF THE PERIMETER. In the later stages of the battle, the French brought down from the north

Tema: nederlag

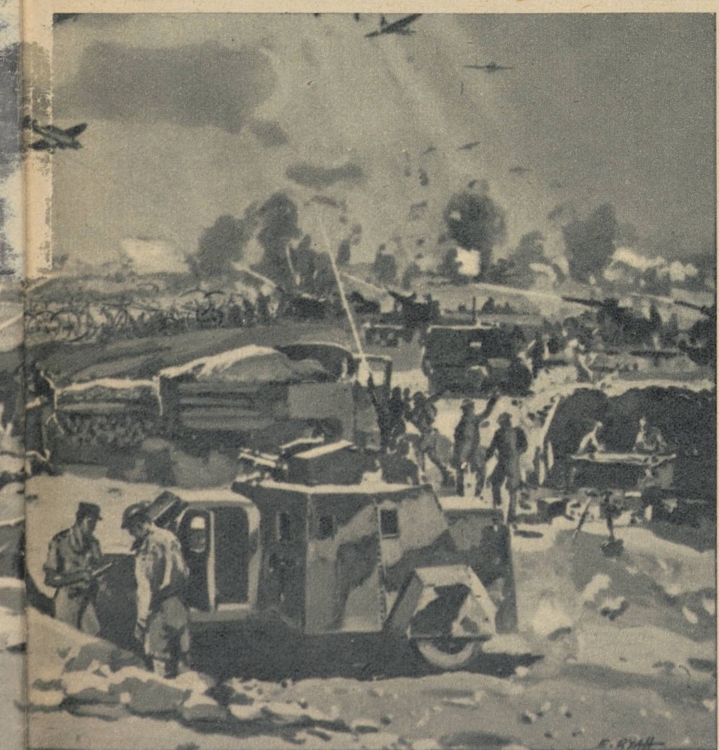
Skjønt verden befinner seg i fotografkunststidsalder, foretrekker man i England framstillingen av kamphandlinger ved tegner. Her er tre eksempler på kampene i Øst-Asia og Afrika. Det første bilde gir en rystende framstilling av forsvaret av Malakka mot japanerne — med den bemerkning at luftvernet dessverre manglet. Det annet bilde viser flukten fra

IS THE NEED FOR ANTI-AIRCRAFT PROTECTION FOR THE INFANTRY: In this picture the left; and at the same time they are being dive-bombed from the air. Thanks to the attack by the enemy's aircraft is being broken up.—Drawing by W. G. Whitaker

FROM A BANDOENG AERODROME: It took off from Java the remaining remnants of the force on the island. Drawing by W. G. Whitaker

GENERAL KOENIG: The position was just rocky enough to afford some shelter for the guns, but the fighting, however, Rommel shelled the position with some of his heavy guns and thus rendered Hacheim too difficult to hold

Bandoeng, det tredje bilde forsvaret av Bir Hacheim — som ble erobret av tyskerne ved et kupp. Disse tre bilder har to ting felles: for det første at de fram stiller nederlag, og for det annet at de omgir nederlagene med en glorie. Blyanten forherliger altså prestasjoner, som fotoet ikke kan fastholde, fordi de ikke finnes. Med hvilket nøyaktig kjennskap til den menneskelige psyke den engelske propaganda går fram i alt dette, beviser det midterste av de tre bilder. Her ser man også en kvinne, som flykter med det „siste fly“ fra Bandoeng. Slikt noe vekker i hvert fall medlidenhet

Tema: Churchill

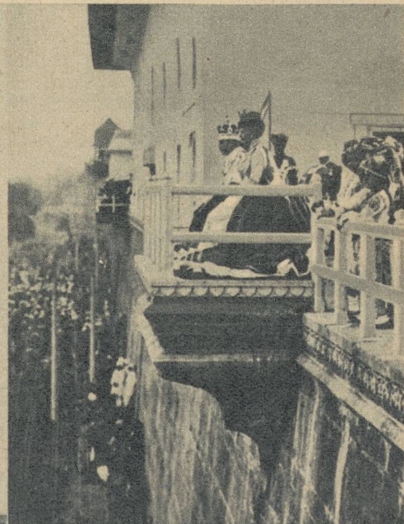
Dette bilde av Churchill, offentliggjort på en helside i det engelske tidsskrift „Illustrated“, ble tatt under hans opphold i Washington. Det var det vanlige fiff av en amerikansk presseagent. Engelse og amerikanske regjeringsmedlemmer blir alltid vist som leende, fortrøstningsfulle menn i menneskelige situasjoner. Det vekker tillit, og den harmløse leser kommer ikke på tanken om slike fotomodellers sorger. — Et dyktig framtryllet stemningselement, som spekulerer i en vanlig feilslutning: mennesket er slik, som det viser seg

THE VICEROY IS THE CENTRE OF SOCIAL LIFE: Lord Halifax at a Party in Delhi. Social life among Europeans in India is highly restricted, formal in nature. Lord Halifax - then Lord French - broke tradition by his familiarity with Indians - especially Gandhi.

He is treated as a Superior Being: Lord Reading on a State Occasion. The Viceroy's own power and his subordination to the British Government are both obvious. Recent Viceroy have been aware that the real India is a different fact.

The Magnificence of the Coronation: King George and Queen Mary appear before the people in the wall of the fort at the Fort, Delhi, 1911. The climax of one of the most important ceremonies in modern history.

The Viceroy's Banquet Table: In Government House, New Delhi, the table for a hundred guests.

The Pomp and Display for Royalty and Vice-Royalty: A Royal visit to India during Lord Reading's term of office in 1921. The pomp and display from the station of Calcutta. The elephant is a hundred years old.

Lord Curzon, the Greatest Viceroy: Most vigorous and gifted of all Viceroy's, Curzon's term of office was the most brilliant in the history of the office. It is true that he tried to kill the National Congress, but his failure to do so was a great triumph. He was long remembered with gratitude by Indians, and his name was looked back on as a kind of Golden Age.

Tema: imperiet

Engelenderne har alltid forstått å framstille sitt imperium som et av de mest fullkomne menneskelige verk. Her for eksempel viser „Picture Post“ i et femsidig, praktfullt bidrag bilder, som kan oppvekke inntrykket av et sikkert og ordnet herredømme i India. Og på samme tid, som sir Stafford Cripps offisielt lover India den absolutte frihet, stiller dette utbredte blad spørsmålet: Skal lord Linlithgow (Indias daværende visekonge) være den siste? På grunn av denne artikkel og disse bilder vil gjennomsnittsleseren bestemt si: Nei! Og så er formålet med den engelske propaganda oppnådd. Også når uroen raser i India, Gandhi, Nehru og deres tilhengere er fengslet, inderne med dødsforakt kjemper og selvstyre

IRAQ	30 Ffls	2 PT IN EGYPT
SUDAN	20 Mills	
PALESTINE	25 Mills	
SYRIA	30 S. Pfls	
TURKEY	10 Kps	
IRAN	4 Rflats	
ERITREA	55 Cents	

Tema: generaler

Et av den engelske krigskorrespondansens mest skattede temaer er bilder av de kommanderende generaler. Man viser disse menn i menneskelig sympatisk positur, bringer utførlige data fra deres livsløp, forteller henrivende stories og gjør dem populære med alle de midler, som oppvekker „human interest“. Slik kommer ikke leseren på den tanken at samtlige avgjørende slag i denne krigen ikke er vunnet av engelske generaler

“ WHY, THERE’S THAT NICE R.A.F. MAN I MET AT THE PARTY: I’m sure it must be him, because he said he often comes flying round this way. I wonder if he

Tema: gemytt

For lesere med følsom sjel har man et spesialtema: Bilder fra kvinnens innsats i denne verdenskamp på liv og død. Og da man allerede i fredstid har gjort gode propagandaferinger med girltruppene, så har man no ganske enkelt „innkledd“ disse trupper og skapt girlarméene. Disse arméer skal ikke lære å skyte, de skal heller ikke vente på vakre RAF.-menn eller gjøre alvorlig luftverntjeneste, de er der for å bli fotografert. Deres etter reklamegrunnsetninger typifiserte skjønnhet skal — sammen med passende tekster — umerkelig og på en utvilsom behagelig måte vinne leseren for den anglo-amerikanske verdens krig

**HILDE
KRAHL**

spiller i Bavaria-filmen

Anuschka

og i Tobis-filmen

Meine Freundin Josefine

TOBIS

Signal

To salver

Krutttskyen fra den første ligger enno over den italienske krysser i Middelhavet. Da forlater allerede den annen tårnkanonenes rør — hurtigild under en kamp med en engelsk konvoi

PK-foto: Krigskorrespondent Kustan